

HOLSTEIN MAGAZIN

XXIX. ÉVFOLYAM 6. SZÁM
2021/6

Bővítse a VMS V300 fejőrobotot DeLaval RePro funkcióval!

A DeLaval RePro biomodell segítségével a VMS V300 fejőrobot a világon egyedülálló módon, egy komplett szaporodáskezelő eszközzé, a DeLaval VMS™ V310 automatikus fejőrendszeré alakul át.

Automatikusan ellenőrzi a vemhességet, észleli a rendellenes ivarzási ciklusokat, a csendes ivarzást és a korai vetélést. Csökken az üres tehenek és a selejtezések száma, termelékenyebbé válnak a laktációk és 32%-kal javul a termékenyítési arány.*

* VMS V310 referencia telepek adatai alapján

DeLaval
VMS™ V310

XXIX. ÉVF. 6. SZÁM

A HOLSTEIN-FRÍZ TENYÉSZTŐK
EGYESÜLETÉNEK KIADVÁNYA

EGYESÜLETI ÉLET

Évzáró gondolatok Bognár László	4
Díjátadásra gyűltünk össze – a Holstein Egyesület küldöttgyűlése Sztakó István	10
KÁN Egyetemi Napok – Új formában, más irányban Jakab Lajos	18
Területi hírek	20

HAZAI SZERZŐINK

Szarvasmarha lábvégápoló tanfolyam Szolnok Alcsisziget – Jászföld Mg. Zrt. Jászládány Györkös István	32
Rendkívül nagy gondok az állattenyésztésben – és hol a kiút? Ádám Jenő	36
Lehet-e tovább növelni a mikotoxin-adszorpciót? Biochem	40
Borjak téli takarmányozása és menedzsmentje Katonáné Stiller Krisztina	46
Csülökápolás DeLaval megoldásokkal Kis Endre	52

Mindenkinek boldog ünnepeket kívánunk!

HOLSTEIN MAGAZIN

HOLSTEIN-FRÍZ TENYÉSZTŐK EGYESÜLETE | HUNGARIAN HOLSTEIN ASSOCIATION

Kiadó és szerkesztőség:
Holstein-fríz Tenyésztők Egyesülete
1134 Budapest, Lőportár u. 16.

Tel.: (+36-1) 412-5050, 412-5051
Fax: (+36-1) 412-5052

Internet: www.holstein.hu
E-mail: iroda@holstein.hu

Felelős kiadó:
Bognár László, ügyvezető igazgató, HFTE

Főszerkesztő: Dr. Györkös István

Felelős szerkesztő: (szakmai lektor, reklám)
Sztakó István

A lapban megjelent cikkek tartalmaért a szerzők vállalnak személyes felelősséget. A szerkesztőség fenntartja a jogot, hogy a cikkeket szerkesztve közölje, s azok tartalmával nem feltétlenül ért egyet. A hirdetések tartalmáért a megrendelő felel.

Nyomdai előkészítés: Jósa Tamás

Nyomda: E-Print Magyarország Zrt.

ISSN 1587-8120

Készült 1100 példányban

ÉVZÁRÓ GONDOLATOK

Bognár László
ügyvezető igazgató, HFTE

Már-már közhelyszámba illően kijelenthetjük, hogy a 2021-es esztendő rendhagyó módon alakult. Sokan úgy fogalmaznak, hogy „az új megszokott a szokatlan”. Egyre inkább úgy tűnik, hogy a túlélésünk és a boldogulásunk érdekében szuper-képességünket kell használnunk. Ez az, amely az embert oly sikeressé tette az evolúciós fejlődés során: a rendkívüli alkalmazkodóképesség. A lezárások, bezárkózások kényszerére az online tér meghódítása, soha nem látott mértékű használata volt az emberek válasza.

A harmadik hullám átmeneti lecsengése után az emberek bizakodóvá váltak, hiszen a nyár folyamán az esetszámok csökkentek, újra lehetőség nyílt a személyes találkozásokra, kinyíltak a határok és sokan el tudtak utazni nyaralni is. Mint később kiderült ez csupán múló örömmel bizonyult, hiszen most a 4. hullám tombolásával ismét az aggodalom lett úrrá lelkünkön. Óvatosabban szójuk terveinket, dédelgetjük álmainkat. Megfontoltan — a biztonságra játszva — tervezük az előttünk álló éveket. Az életünket alapjaiban meghatározó egyenlet szinte minden ismeretlenje folyamatosan változik. A világjárvány keltette válság egyik számunkra nagyon fontos következménye az agrárium, az embereket egészséges élelmiszerrel ellátó mezőgazdaság felértékelődése. Nem pusztán arról a leegyszerűsített képletről van szó, hogy az otthonukba zárt emberek unalmukban vagy talán a média folyamatos járvány-tudósításaitól kialakuló stressz és a depresszió hatására többen esznek. Nagyon sokan életükben először boldogan vetették magukat a kovácsérlés, a kenyérsütés forró bugyraiba, míg mások a legutóbb főzési fiaskóikat is büszkén osztották meg a világgal, „live” módon közvetítve a közösségi média valamely megosztó platformján. Nem maradtak tétlenek ugyanakkor a minket állattenyésztőket, tejtermelőket támadók sem. Sportnyelven szólva — volt idejük rápihenni az unos-untalan ismételtetett frázisaikra és egyre újabbakkal álltak elő. Sajnos úgy tűnik, hogy szofisztikáltabb és meggyőzőbb módon tudnak felülni az épp aktuális környezettudatosságot hirdető trendekre. Nem szabad legyintenünk tárgyi tévedéseikre, hibás érveléseikre és egy egyszerű — „*az egy butaság, nem is értenek hozzá*”-val elintéznünk a dolgot és hamis megnyugvással arra gondolnunk, hogy úgysem hallgat ezekre a sületlenségekre senki. Az internetnek „hála” ez a jelenség nagyon sok embert elér, megtalál. Ráadásul a jövőnket formáló

fiatal generáció a legkitettebb, hiszen az ő digitális jelenlétük a legintenzívebb, ők habzsolva fogyasztják ezeket a megtévesztő tartalmakat, jól hangzó hamis állításokat. Igazán felkészült, érdekes tényekre alapozott érveléssel kell és lehet csak meggyőzni őket a negatív állítások ellenkezőjéről. Annak érdekében, hogy ilyen ismeretekkel bővíthessük fegyvertárunkat idei második (rendhagyó) Küldöttgyűlésünkre neves előadókat mozgósítottunk. Örömkre szolgált és egyben rendkívül megtisztelő, hogy Horn Péter professzor úr, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja elfogadta meghívásunkat és élvezetes előadásában kimerítő választ adott napjaink az állattenyésztés és egyáltalán a mezőgazdaság klimatikus hatásaival összefüggő kérdéseire. Valóban mi lennénk a felelősök?

A válasz talán meglepő az „internet népe” számára, de mi eddig is tudtuk, hogy a mai, precíziós technológiákat, a naprakész tudományos eredményeket gyakorlati felhasználásával, a genomikai szelekcióval a modern mezőgazdaság nagyon sok ember számára képes értékes és egészséges élelmiszer előállítását, miközben a termelés, tenyésztés, tartás környezeti lábnyoma egyre kisebb. Ugyanakkor a fejlett gazdaságokban a gépesítésnek és a robotizációnak köszönhetően egyre kevesebb embert foglalkoztatnak. A telepek egy része az állategészségügyi szabályok betartása miatt ráadásul zárt a külső szemlélők előtt. Ebből egyenesen következik, hogy ez a társadalmi réteg nem képes a súlyához igazodó szükséges mértékben hallatni a hangját, tevékenysége láthatatlan, teljesen függetlenített a fogyasztóktól. A keletkező szakadás az élelmiszerláncban pedig remek teret biztosít a tudatlan/rosszindulatú, ám annál szélesebb követői táborral rendelkező „megmondóemberek” számára. Ezért fogalmazott rendkívül találóan Horn professzor így: „*lábbon lóttuk magunkat...*”

Kérem Önöket, ha tehetik, nézzék meg az előadásokat és a háttéranyagokat egyesületünk honlapján: www.holstein.hu/hirek/A_kuldottgyulés_előadásai menüpont alatt.

Hamis ígéret

Karácsony idején szeretünk finom ételeket enni a békés családi asztalnál. A hagyományos ízek, illatok, a hívogató látvány valamennyi érzékszervünk számára örömmel szolgál. Az ünnepi asztalon mindig találhatunk valamilyen tejterméket. Gondoljunk

csak a tejföldre vagy a finom magyar rögös túróra a tejszínhabos, vajkrémes süteményekről pedig ne is beszéljünk. Számomra elképzelhetetlen az ünneplés nélkülük. Nem csoda, hogy gyermekkorunk óta belénk ivódott és rögzült szokásunkra komoly üzleti stratégiák épülnek. Nemcsak a tejipar, hanem az alternatív élelmiszereket gyártók részéről egyaránt. A különböző helyettesítő termékekkel kapcsolatban pár dolgot azért nem árt tudnunk. Ha hiszünk a reklámkampányaik üzenetének, akkor tegyük fel magunknak a kérdést: Miért úgy hirdetik azokat, hogy a tejhez hasonlítják, vajon miért annak kiváló érzékszervi tulajdonságait akarják utánozni, például az ízét, állagát, felhasználásának lehetőségét? Figyeljük csak meg a következő reklámszlogeneket: „tökéletes tej íz”, „tejeskávéhoz, kapucsínóhoz használható”, „vajízú margarin valódi vajjal”... Az előzőekkel összefüggő megállapítás az, hogy hatalmas összegbe kerülő reklámkampányokkal tudják évről évre növelni az eladásokat. Ezen nem szabad meglepődnünk, hiszen, ha ezen termékek összetételét figyelmesen megnézzük, láthatjuk, hogy alig néhány százaléknyi (esetenként pirított) gabonalisztet (3-4%), finom kókuszreszeléket vagy mandulalisztet (5%) tartalmaznak. Több, mint 90% feletti víztartalom, só, állományjavítók, mesterséges aromák és hozzáadott vitaminok mellett... Nem tűnik egy drága recepttúrának igaz?! A csomagolásról itt és most nem teszek külön említést, mert ugye azzal is a jól megszokott tejesdoboz reflex-vásárlására hajaznak, költségeiben pedig megegyezik a folyadéktejekével. Nem úgy viszont a fogyasztói ár! Akciós karácsonyi újságokban, óriásplakátokon láthatjuk a legalább háromszoros árkülönbséget, de néhány prémium vagy esetleg ismertebb nemzetközi márkánál nem ritka, hogy az 1 literes kiszerezésű termék ára éppen csak 1000 Ft alatti. Hát persze, hogy jut elegendő profit a marketingre, néhány jó tollú újságíró, népszerű blogger vagy youtube-os megmondóember, politikai lobbista „támogatására”... Nem állítom azt, hogy ez baj, de tőlünk idegen az ennyire agresszív piacszerző stratégia.

A tej értékes tápanyagai utánozhatatlanul koncentrált és jól hasznosuló formában vannak jelen

A tej a bajnok

Végül ehhez a témához kapcsolódva egy tanulmány meglepő megállapításait osztanám meg Önökkel. Már most az elején szeretném leszögezni, hogy ez a meglepetés számunkra igen kedvező eredményt jelent. A cikk a *Food & Nutrition Research* című tudományos folyóiratban jelent meg (Nutrient density of beverages in relation to climate impact; DOI:10.3402/fnr.v54i0.5170). A szerzők a svéd Uppsala és Lund Egyetem, a Svéd Tejterméktanács és az amerikai Washington Egyetem kutatói. Azt vizsgálták, hogy az egyes táplálékok/italok milyen üvegházhatású gáz (ÜHG) kibocsátással és klimatikus lábnyommal hozhatók összefüggésbe, de egyben elemezték az értékes tápanyag- és vitamintartalmukat, valamint az ún. tápanyagsűrűségüket (ND) is. Ebből egy speciális indexet alkottak és a kapott indexpontok alapján rangsorolták a szóban forgó élelmiszereket/italokat.

Azt is figyelembe vették, hogy az adott élelmiszer 100 grammnyi mennyisége milyen százalékos arányban tartalmazza a napi fogyasztási ajánlásnak megfelelő mennyiségű

tápanyagokat. 100 g tej például a napi ajánlott bevittel 126%-át fedezi ezekből, míg 1dl ásványvíz csupán 2%-át. Továbbá termékenként megszámozták azokat a tápanyagokat, amelyek a napi javasolt fogyasztási mennyiség legalább 5%-nak megfelelő mennyiségben található meg az adott termékben. Az elemzésben a tej, az üdítő, a narancslé, a sör, a vörösbor, az ásványvíz, a szójaital, és a zabital tulajdonságait hasonlították össze a fenti szempontok alapján. Kiszámolták az egyes italok tápanyagsűrűségét, majd a kiotói klímaegyezmény elvei alapján felmérték az adott élelmiszer teljes ÜHG kibocsátását a termelési/gyártási/előállítási, a feldolgozási, a csomagolási és végül a szállítási/fogyasztóhoz történő eljuttatási fázis vonatkozásában.

Az adott élelmiszer Tápanyagsűrűség és Klimatikus Impakt (NDCI) indexét ezen összetevők felhasználásával kapták meg. A rangsor rendkívül kedvezően alakult

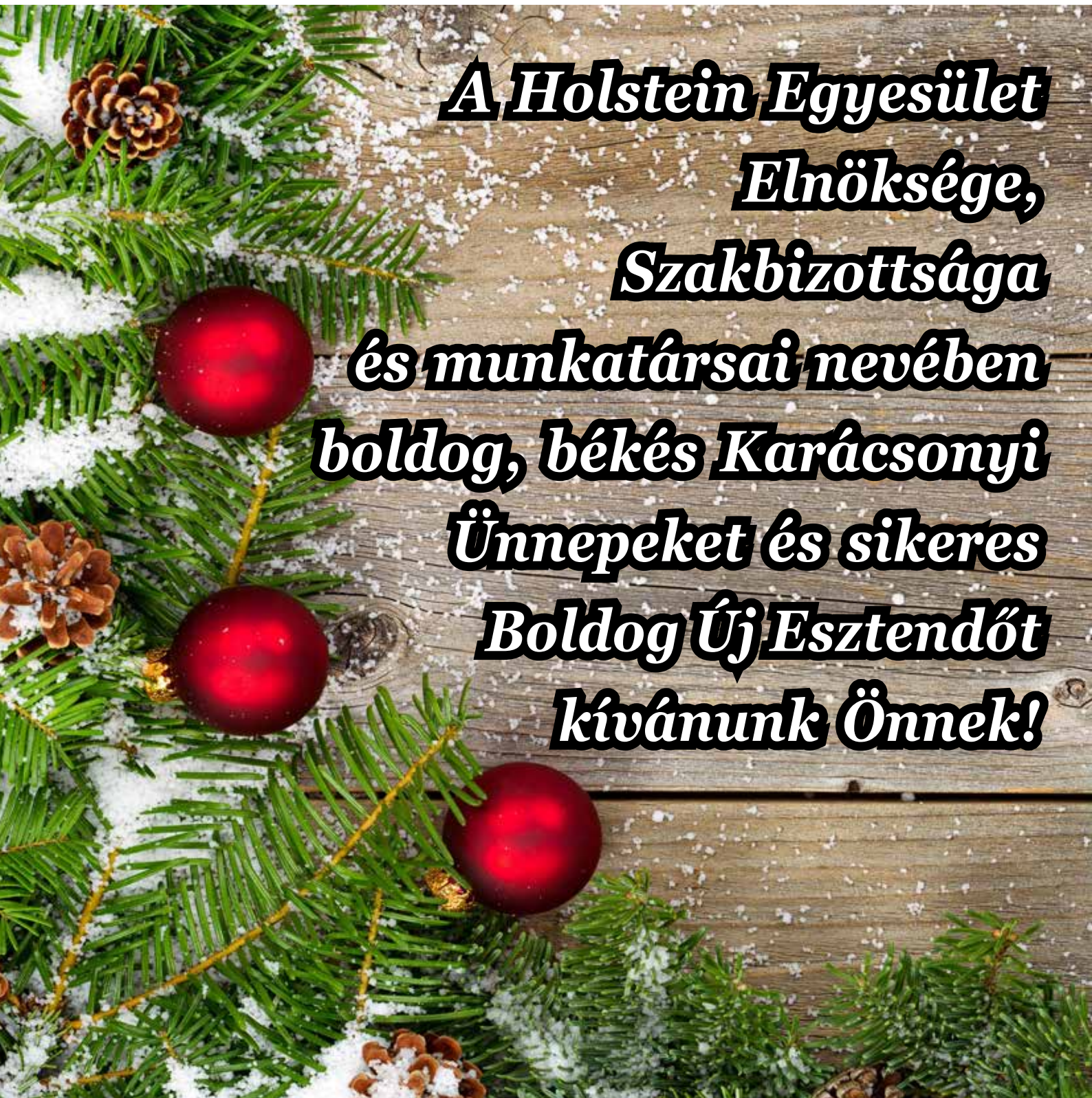
1. táblázat: Egyes élelmiszerek/italok tápanyagsűrűség és klimatikus impakt összefüggései

Élelmiszer neve	A napi ajánlott bevétel %-a 100 gramm termékben	A napi ajánlott bevételi érték legalább 5%-ban jelenlévő tápanyagok száma	Tápanyagsűrűség	ÜHG kibocsátás	NDCI Index (rangsorhelyezés)
Tej	126	9	53,8	99	0,54 (I.)
Üdítőital	7	0	0	109	0
Narancslé	90	4	17,2	61	0,28 (II.)
Sör	18	0	0	101	0
Vörösbor	24	1	1,2	204	0,01 (5.)
Ásványvíz	2	0	0	10	0
Szójaital	53	3	7,6	30	0,25 (III.)
Zabital	32	1	1,5	21	0,07 (IV.)

számunkra (1. táblázat). A tej termelése, feldolgozása és a teljes fogyasztóhoz juttatási fázisa ugyan a harmadik legmagasabb ÜHG kibocsátással járt, de a benne található értékes tápanyagok (9 féle!) oly utánozhatatlanul koncentrált és jól hasznosuló formában találhatók meg benne, hogy a többi élelmiszer indexpontja jelentősen elmarad a tejétől (0,54). A második helyezett narancslé (4 értékes tápanyaggal) indexpontjának (0,28) közel duplája jellemzi a tejet. A harmadik a rangsorban a szójaital (3 értékes tápanyag, 0,25 indexpont) amelynek magas fehérjetartalma közismert, de ha ezeket még további szempontokkal: az emészthetőséggel/hasznosulással, biológiai értékkel egészítjük ki, akkor a tej még kiemelkedőbben szerepelne. Szinte a futottak

még kategóriába került a zabital a maga 1 értékes tápanyagával és 0,07 indexpontszámával. A cikkben szereplő további italokat: az ásványvizet, az üdítőitalt, a sört és a vörösbort pedig nem a tápanyagtartalmuk miatt fogyasztjuk, kedveljük...

Összefoglalva elmondható, hogy az emberi tudatos szelekciós munka eredményeként, napjaink tejtermelő tehenei természetes és rendkívül hatékony módon képesek értékes, jól hasznosuló tápanyagokat koncentrálni mások számára nehezen felhasználható takarmányokból. E folyamat teljes környezeti hatása rendkívül kedvező összevetve a tej és tejtermékek „környezettudatos” alternatívájaként ajánlott készítményekével.

***A Holstein Egyesület
Elnöksége,
Szakbizottsága
és munkatársai nevében
boldog, békés Karácsonyi
Ünnepeket és sikeres
Boldog Új Esztendőt
kívánunk Önnek!***

LITHARUMEN

**TELJESKÖRŰ VÉDELEM,
A MIKOTOXINOK MEGKÖTÉSÉVEL.**

Decemberi hajnal

Ilyenkor megcsendesednek a hajnalok. Nem kóborol a szél, nem vándorol az ördögszekér, és nem repkednek száraz falevelek határról határra. A csillagok reszketve nézik a Földet, ez az alsó világ pedig némán figyel, és észre sem veszi, hogy a dombok puha hátát adventi hangulattal hinti be a dér.

És szokatlanul korán nyílnak ki a házak álmos ablakszemei, hunyorogva nézik a sötétséget, az elhervadt őszi rózsák fonnyadt bokrárt s a foghíjas kerítést, amely csak addig kerítés, ameddig a világosság ér.

Néhol kinyílik egy-egy istállóajtó, tej- és szénaszagú felhőt küld az eresz alá, ahol verébék laknak tollpárnás fészekben, ugyanakkor alul besurran a dermedt éjszakai levegő, amitől a kisborjú egészségeset prüsszent.

– Ne hozzak zsebkendőt? – kérdi kajánul Bobori Mátyás, ámbár szeretettel néz a borjúra, mert a borjú szép, üsző és erős, szóval: ilyen nincs is a faluban. Ezek után előhúzza óráját, melynek számlapján egy vonat is halad, bodor füstöt köhögven a levegőbe, megnézi a mutatókat, és meg is hallgatja, mondván:

– Hüh! – és sarokba lökve a villát, siet befelé. Az asszony már ott ül a konyhában. Ül és nem szól semmit, bár inkább szólna...

– Egy perc – siet Mátyás, ez okból leveri a poharat az asztalról, de a pohár nem törik össze. Vera nézi a poharat, amint egyet ugorva a padlón egészségesen gurul tovább, és dühös a pohárra, mert nem törött össze. Nehézkesen felkel, és felveszi a poharat.

– Ne hajuldozz!

– Még rá is lépsz, amilyen vagy... már úgyis elkésünk.

– Mehetünk.

Odakünt sötét a világ, de nem hideg. Mátyás karon fogja feleségét, mert nyálkás az út, s rövidesen trónörökös érkezik a Bobori trónra.

– Csak dülj rám nyugodtan, síkos az út.

Mennek. Itt-ott lámpa jár elöttük, s az asszonynak jólesik a biztonságos férfikar.

– De hogy nem tört össze az a pohár, pedig még ugrott is! Hát igazán nem akarod Miklóst? Mátyás karja megkeményül.

– Nem!

Később a kar enged.

– Téged bántott meg, nem engem, hát azért.

– Bátyád mégis.

– Akkor is! Na, itt vigyázz, öreg lépcsők ezek nagyon.

Vera nehézkesen totyog fel a lépcsőkön, aztán elengedi az ura karját, és lassan a helyére megy. Mátyás állva marad hátul, az oszlop homályában.

A gyertyák már égnek, és a tömjénillat lassan felmelegedik. Az öreg zászlók puhán állnak, a lépések koppanása ott marad a kopott köveken, valami suttogás hullámszik a padok között, mintha érő búzamezők suttognának a hajnali szürkület széljárásában.

Mátyás nekidül egy oszlopnak, és a gyerekekre gondol, aki lesz. Apjára gondol, aki volt, s a keresztelőre. – Fene ezt a Miklóst – Uram, bocsáss meg! – Lám, miért kiabált rá Verára? Pedig milyen jól hangzik: Miklós. Bobori Miklós.

De pendül a csengő, s az orgona bégása elkapta a gondolatokat, mint a folyó a falevelet. A zászlók is, mintha megbillentek volna, a gyertyák dárdája felágaskodott, mintha ki akarták volna szűnni a Magasságok baldachinját, hogy jobban utat találjon az ének:

“Harmatozzatok, égi magasok!...”

Az öreg pap ide-oda járt az oltár előtt, s Mátyás arra gondolt, amikor még ő ministrált. Nem is olyan régen. Hát, múlik az idő...

Az orgona most csak úgy magának beszélgetett, mintha az imádságokat szedte volna össze a templomban, és Mátyás megrezzent, mert valaki megbökte.

– Szerbusz... És mivel Mátyás mérgesen nézett hátra, hozzátette:

– ...te hörcsög!

De újra csendültek a csengők, a két testvér letérdelt, s amikor felkeltek, Mátyás hosszan porolta a térdét.

– Hát mi lesz a gyerek neve? – suttogta bátyja kajánul és mosolyogva.

– Mint a többi lóköttőé: Miklós, de tisztességes keresztény katolikus ember nem a templomban beszéli ezt meg... majd gyere velünk.

A templom aztán lassan kiürült; utoljára lépegetett Vera óvatosan és komolyan, de arca szinte kifényesedett, mikor a két testvért egymás mellett meglátta. Megfordult, nehézkesen térdet hajtott, és belekarolt Miklósba, ahogy kimentek a templomból.

– Te merre mégy, Matyi?

És nevettek, és az asszony szeme tele lett könnyel, ami talán abból a harmatból volt, amit az égi magasok küldtek a sóvárgó, ősi imádságra.

(Fekete István, 1954)

Az Ünnepekről

„Ha az ünnep elérkezik, akkor ünnepelj egészen.

Ölts fekete ruhát. Keféld meg hajad vizes kefével. Tisztálkodjál belülről és kívülről.

Felejts el mindent, ami a köznapok szertartása és feladata.

Az ünnepet nemcsak a naptárban írják piros betűkkel. Nézd a régieket, milyen áhítatosan, milyen feltétlenül, milyen körülményesen, mennyi vad örömmel ünnepeltek!

Az ünnep a különbözőség. Az ünnep a mély és varázsos rendhagyás. Az ünnep legyen ünnepies. Legyen benne tánc, virág, fiatal nők, válogatott étek, vérpezsdítő és feledkezést nyújtó italok. S mindenekfölött legyen benne valami a régi rendtartásból, a hetedik napból, a megszentelésből, a teljes kikapcsolásból, legyen benne áhítat és föltétlenség.

Az ünnep az élet rangja, felsőbb értelme. Készülj föl reá, testben és lélekben.

S nemcsak a naptárnak van piros betűs napja. Az élet elhoz másféle, láthatatlan ünnepeket is. Ilyenkor felejts el mindent, figyelj az ünnepre.”

(Márai Sándor: Fűves könyv)

DÍJÁTADÁSRA GYÚLTÜNK ÖSSZE – A HOLSTEIN EGYESÜLET KÜLDÖTTGYŰLÉSE –

Sztakó István
fejlesztési főmérnök, HFTE

Még a negyedik hullám kezdeti felívelő szakaszának legelején sikerült megrendeznünk ez évi küldöttgyűlésünket „fizikai valójában” is... Persze mint manapság mindent, ennek szervezését is a Covid határozta meg: védettségi igazolvány, távolságtartás, szájmasc használata ajánlott... utólag kiderült, a fertőzést/fer-tőződést akkor és ott valamennyien sikeresen elkerültük.

A küldöttgyűlés jogkörébe tartozó meghatározó kérdésekben – ilyenek pl. a munka- és pénzügyi beszámoló, tervek elfogadása – a tavalyi évhez hasonlóan személyes részvétel nélkül, online szavazati rendszerben döntöttek a küldöttek május 31-éig, s 98%-os szavazati arány mellett fogadták el a beszámolókat.

A nyárvégi-koraőszi tenyészállat kiállításokon és személyes beszélgetések során többen jelezték, hogy jó lenne ősszel egy szakmai nap keretében ismét találkozni, megbeszélni az ágazat aktualitásait és megünnepelni a nehéz idők ellenére is elért tenyésztési és termelési sikereket. Így a november 10-i személyes találkozásokra is lehetőséget adó eseményen leginkább a színvonalas és informatív előadások, az egymás közötti baráti és érdemi beszélgetések és persze a megérdemelt díjak átvétele kapta a főszerepet.

A tenyésztőszervezet tavaly újraválasztott elnöke, Kiss Ferenc bevezetőjében az ágazat helyzetét elemezte. „Napjaink aktuális témáit — mint a globális klímahelyzet, a környezettudatosság vagy a fogyasztói szokások változását — megfogalmazva egy szűk, elfoglalt réteg negatív társadalmi megítélését gerjeszt az állattenyésztéssel, az állati termék előállításával kapcsolatban.

Valamennyien, akik nap mint nap ezzel foglalkozunk, pontosan tudjuk, hogy ezek a változások közvetlenül sújtanak bennünket és mégis mi vagyunk azok, akik legtöbbet teszünk a kedvezőtlen hatások ellen.

Tudatos tenyésztési munkával, precíziós módszerek alkalmazásával, genomikai szelekcióval, kifinomult, szinte úrtechnológiai eszközök használatával a modern mezőgazdaság élelmiszer-kibocsátása ugrásszerűen megnövekedett, miközben környezetterhelése töredékére esett vissza.

Saját példánkat említve: ma kevesebb tehénnel, kisebb szántóföldi területen termesztett takarmánnyal tudunk azonos mennyiségű, sőt a korábbinál több tejet, tejterméket előállítani bolygónk folyamatosan gyarapodó népességének ellátására.

Ezeket a tényeket mi ismerjük, önmagunkat nem kell meggyőznünk az igazunkról, de az is a jól felfogott érdekünk, hogy a modern agrárium nagyköveteiként a társadalom más rétegeit is megismertessük a valósággal. A világhárvány okozta gazdasági krízis, az elszálló termény-, takarmány- és energiaárak, a munkaerőpiac átalakulása munkánk gazdasági eredményességét radikálisan csökkenti. Ismét saját példánkkal élve szeretném hangsúlyozni, hogy a munkaerőpiac viszonyait a világhárvány gyökeresen átalakította. A lezárások következtében a vállalkozások esetében megjelent a munkaerőhiány, s nem csak hazánkban, de globális szinten is. Ez a munkavállalóért folytatott versenyhelyzet kialakulását eredményezi, amely a munkabérek emelkedésével és új munkavállalók bevonásával jár. Ilyen helyzetben rendkívül fontos, hogy a Kormányzat segítő kezét nyújtsa az ágazat önhibájukon kívül nehéz helyzetbe jutó szereplőinek, hiszen ezeket a terheket a termelők, tenyésztők magukra hagyva nem lennének képesek elviselni.

Három, szakmailag elismert előadót kértünk fel, hogy tájékoztassa a tejelő ágazat döntéshozóit klimatikus hatások kutatásának jelenlegi állapotáról és a gazdasági környezetünk várható alakulásáról.

Elsőként *Tarpataki Tamás* agrárpiacért felelős helyettes államtitkár beszélt az agráriumban tervezett kormányzati lépésekről, őt *Horn Péter* akadémikus nagyívűen átfogó és magával ragadó előadása követte. Valós képet festett az állattenyésztés klimatikus hatásairól, majd *Kapronczai István* agrárszakértő a szélesebb körű gazdasági összefüggéseket tárta elénk lendületes előadásával. *(Ezek honlapunkról letölthetők, és a videók megtekinthetők.)*

Tatpataki Tamás vázolta a jelenlegi helyzetet: a tejtermelés 3%-kal nőtt egy év alatt, tejből és tejtermékből az önellátottságunk megközelíti a 100%-ot. 2020-ban a tejágazat a NÉV programból 1,7 mrd Ft támogatáshoz jutott, a szerkezetátalakítást kísérő állatjóléti kifizetések emelését tervezik 2022-re és a VP kifizetések a jelenlegi 105 napról

70 napra csökkennek. Emelt előlegfizetés válik lehetővé, az előleg mértéke a közvetlen támogatásoknál kérelmenként maximum 70 százalék, a területalapú vidékfejlesztési támogatásoknál maximum 85 százalék lehet. A Magyar Államkincstár december 31-ig az előleget és az előlegfizetés lezárulta után (december 1-jét követően) fizethető részfizetéseket is beleszámítva mintegy 302 milliárd forintot fizet majd ki. Ezen felül terület- és állatalapú vidékfejlesztési támogatásokhoz kapcsolódó előlegfizetésre is lehet számítani, év végéig ezeken a jogcímenek a tervek szerint 46 milliárd forint kerül a gazdálkodókhoz.

2021-től Krízisbiztosítási Rendszert alakítottak ki, mely a termelési ágtól független kompenzációs kifizetési lehetőséget biztosít (a termelőnek nem felróható okból, legalább 30 százalékos jövedelemcsökkenés esetén). Az igénybevétel alapja lehet kedvezőtlen időjárási tényező, állategészségügyi- vagy kedvezőtlen piaci hatás is. A rendszerhez való csatlakozás önkéntes és 3 éves időtartamra szól. Hozzájárulást kell fizetni, ennek alapja a használt termőföld terület, illetve az átlagos állatállomány. Az alap összetétele: termelői befizetések (30%); vidékfejlesztési támogatás (70%). A két összeg együtt képezi forrását a legfeljebb 69,9%-os mértékű krízisbiztosítási kompenzációnak. 2021-ben 137 gazdálkodó csatlakozott, ebből a tejelő tehenészetek száma 2.

Az előadó az EU tejágazatáról elmondta: a termelésnövekedés 2021-ben +0,3%, 2022-ben +0,6% prognosztizálható. A sajt- és vajkivitel összességében 4-5%-kal nő 2022-ben, az exportkilátások elsősorban a kínai felvevőpiac miatt kedvezőek. Globális tejágazati előrejelzésében a FAO adatát közölte: A tejtermelés volumene a jelenlegi 860 millió tonnáról 2029-ig 997 millió tonnára nő. A tehenenkénti hozam és az állomány tekintetében is növekedés várható, az erős globális kereslet a tej és tejtermékek iránt várhatóan fennmarad. Az EU továbbra is a legfontosabb exportőr régió lesz a tejtermékek piacán. Az EU sajtexportja 2029-re a világ sajtkereskedelmének 44%-át is elérheti!

Hazánkban is emelkedik a tejfogyasztás szintje, de míg az európai átlag 250 liter/fő, addig nálunk ez 200 liter fejenként. Viszont ez is igen nagy fejlődés, mert tejegyenértékben ez a szám 2013-ban még 150 liter/főt sem érte el. A sajt és vajfogyasztásunk szintén növekszik, de elmarad még a régió országaitól is, hát még a nyugat-európai átlagtól, ezért továbbra is indokolt a tej és tejtermékfogyasztás népszerűsítése.

„Az állattenyésztés valós klimatikus hatásai – tényleg a mi hibánk?” címmel Horn Péter tartott elgondolkodtató előadást. A világ állati fehérje, állati termék igénye a következő évtizedekben mindenképpen növekedni fog, s ezt a technológia fejlődésével mind kisebb ráfordítással érjük el. Az USA lakosságának 84 mrd literes jelenlegi tejfogyasztásához az 1944-es tejtermelési rendszerben 143 millió ha takarmánytermő területre lett volna szükség, az ugyanezt a mennyiséget megtermelő tehénállomány ellátására 2007-ben már 13,6 millió ha is elegendő volt.

Ugyanez a növekvő termelékenység – csökkenő input-igény összefüggés a koncentráltabban hústermelő fajoknál (baromfi, sertés) sokkal intenzívebb, legyenek itt példaként az alábbi táblázatok:

1 kg pecsenyecsirke (élő súly) megtermelésének néhány jellemző természetes paramétere az 1930-as, az 1960-as és a 2010-es időszakban

Időszak	Pecsenyecsirke jellemzői		Fő takarmánynövények hozamai t/ha [*]		
	Súlygyarapodás (g/nap)	Takarmányértékesítés (kg/kg)	Búza	Kukorica	Búza és kukorica átlaga
1930-as évek	7	3,91	1,4	1,5	1,45
1960-as évek	23	2,15	1,9	2,6	2,23
2010-es évek	58	1,50	5,1	6,1	5,60

A 2013. évi hazai pecsenyecsirke termeléshez szükséges takarmánytermő terület nagysága, az 1930-as, az 1960-as és a 2010-es termelési módszerek esetén

1930-as évek	570.850 ha
1960-as évek	293.065 ha
2010-es évek	77.763 ha

Horn, P. (2016)

MAGYAR AGRÁR- ÉS ÉLETLUDOMÁNYI EGYETEM

Kaposvári Campus

A cím kérdéséhez visszatérve az antropogén eredetű üvegházhatású gáztermeléshez a mezőgazdasági termék előállítás 10-12%-kal, az erdőirtások, tarlóégetések és a mocsarak lecsapolása 8-10%-kal járul hozzá. De hol van ez az összkibocsátáshoz képest?

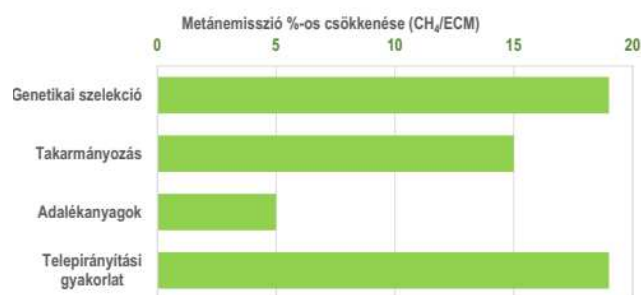
A globális metánemisszió forrásai és %-os megoszlása

Természetesen mindez nem azt jelenti, hogy kényelmesen hátradőlhetünk, hogy nem kell mindent megtennünk a lehetőségeinken belül az emisszió csökkentésére. A kutatások eredményei alapján a takarmányozási rendszerek

finomításával, újfajta adalékanyagok bevezetésével, akár genomikai szelekcióval, sőt, megfelelő telepírányítással is jó eséllyel csökkenthetjük tenyészetünk gáztermelését.

Az egyes módszerek becsült maximális hatékonysága a metánemisszió csökkentésére (in vivo vizsgálat)

Lehetséges stratégiák a metánemisszió csökkentésére

(Fébel, H. 2021 nyomán)

Megdöbbenő volt látni azt az érdekes összevetést, mely a társállatok brutális mennyiségű környezet-terhelését taglalta. Természetesen semmi gond az emberek állattartás iránti igényével – furcsa is lenne,

Kutyák és macskák tartásának környezetterhelése

Kutyák és macskák takarmány-előállításának termőföld lekötése világ szinten:	49 millió hektár (1)
A világ becsült pénzköltése kutyák és macskák ellátására (2019):	225 milliárd USA dollár (2)
Az USA 163 millió kutyája és macskája takarmányának legyártása során keletkező éves üvegházhatású gázterhelés (CO ₂ eqv):	64 millió tonna = 30 millió autó (3)
Németország	
Kutyák és macskák éves húsfogyasztása:	1 millió tonna (4)
Egy német kutya tartásának CO ₂ ekvivalens környezetterhelés évente:	1,5 tonna (4)
Kutyák száma:	11 millió (5)
Macskák száma:	16 millió (5)
Források: (1) Univ. Edinburgh 2020., (2) Bethge, P. 2021., (3) Okin, G. Univ. Calif. 2017., (4) Finkheimer, M. T. U. Berlin 2020., (5) Skopos 2020.	

Társállatok átlagos, éves környezetterhelése autók futásteljesítményében kifejezve (km/év)

Kutya	2.830 km
Macska	1.160 km
Nyúl	710 km
Ló	9.170 km

Forrás: ESU-Services. 2019. cit. Bethge, P. Spiegel 2021. No.42. Hasso der Ökosünder. 102-104. p.

ha épp mi rónánk fel, akik ezt az igényünket hozzájuk képest gigaméterekben játszunk –, de a számok mindenképpen elgondolkodtatóak...

Tehát van hova fejlődünk, az intenzívebb termelés fajlagosan kisebb kibocsátással jár, kutatjuk, s a jövőben alkalmazzuk a kutatások eredményeit (Genomikai szelekció). Ebben a holstein élen jár. De az is jól látható, hogy más kibocsátók jóval nagyobb lobbierővel bírnak, s milyen egyszerű is mindent rátolni a kérődzőkre...

Kapronczai István karakteres előadóként egységes rendszerben gondolkodott az agráriumról. A prognózisok szerint az élelmiszerek ára a világpiacra egy relatív magas szinten fog stabilizálódni, mivel a jövőben (is) keresleti piac jellemzi majd az élelmiszerek világkereskedelmét. Az elmúlt két év világjárványa még inkább ráirányította a figyelmet az élelmiszertermelés stratégiai és nemzetbiztonsági jelentőségére, az élelmiszer-önellátás fontosságára. Emiatt a megújuló erőforrások hangsúlyosakká váltak. Ilyen a termőföld, az édesvíz és a megújuló energia. Fontos lenne a lehulló csapadék országhatáron belül tartása, hiszen folyóinkon évente három balatonnyi vizet engedünk el...

A mezőgazdasági kibocsátás alakulása

Országok	2004-2006 (millió euró)	2018-2020 (millió euró)	2018-2020/ 2004-2006 (százalék)
EU-28	340 576	442 399	129,9
Ausztria	5 519	7 508	136,0
Belgium	6 886	8 547	124,1
Bulgária	3 430	4 203	122,5
Ciprus	644	747	115,9
Csehország	3 564	5 489	154,0
Horvátország	2 541	2 431	95,7
Dánia	8 236	10 895	132,3
Észtország	532	946	177,8
Finnország	3 838	4 556	118,7
Franciaország	63 514	76 916	121,1
Németország	41 121	55 832	135,8
Görögország	11 504	11 699	101,7
Magyarország	6 228	8 748	140,5
Írország	5 778	8 717	150,9
Olaszország	48 455	57 487	118,6
Lettország	759	1 557	204,9
Litvánia	1 541	3 152	204,5
Luxemburg	294	438	148,7
Málta	124	125	100,5
Hollandia	21 608	28 475	131,8
Lengyelország	15 147	26 085	172,2
Portugália	6 325	7 926	125,3
Románia	13 624	17 948	131,7
Szlovénia	1 066	1 347	126,4
Szlovákia	1 776	2 285	128,6
Spanyolország	39 466	52 268	132,4
Svédország	4 641	5 991	129,1
Egyesült Királyság	22 426	30 079	134,1

Forrás: EUROSTAT

Az EU következő költségvetési ciklusában 2027-ig adottak a pénzügyi feltételek az átgondolt agrárágazati fejlesztésekhez. 2021. év elején a Kormány az élelmiszergazdaság szempontjából fontos döntést hozott, amely biztosítja a lehetőséget, hogy az ágazat rég nem volt és vélhetően hosszú ideig megismételhetetlen fejlődési pályára álljon: az előző költségvetési időszak 15 százalékos nemzeti társfinanszírozásával szemben „a 2021–2027. évek tekintetében 80 százalékos nemzeti társfinanszírozás kerüljön biztosításra a Közös Agrárpolitika Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap kerete számára” (1003/2021. (I.11.) Korm. határozat). Eszerint a hét év alatt rendelkezésre álló forrás – 50 %-os támogatás intenzitással kalkulálva – mintegy 9 ezer milliárd forint, a korábbi időszak forrásának több mint háromszorosa. Ezeket a forrásokat hatékonyan is kell elkölteni. Mindez azért is lenne fontos, mert a hazai agrárgazdaság a lehetőségei alatt teljesít annak ellenére, hogy az elmúlt évtizedben az ágazat kibocsátása enyhén, pénzügyi teljesítménye erőteljesebben növekedett. Az elmúlt 30 évben pozícióink a világ élelmiszertermelésében kevesebb, mint a korábbi felére estek vissza. A termelés intenzitását tekintve lemaradásunk egyre nő még a régió belül is.

A versenyképesség fejlesztése kulcskérdés. Ennek lehetősége adott pl. az öntözés fejlesztésében, melyben előrelépés nem történt. Komplex és integrált vízgazdálkodás egységes szabályozási rendszerét kell kialakítani. Az élelmiszeripar is a lehetőségek tárháza, mert az agrárgazdaság fejlődésének kulcsa az élelmiszerfeldolgozás fejlesztése. Az élelmiszeripar jelenlegi, lehetőségektől elmaradó teljesítményét sem a külső objektív körülmények, sem pedig hazai adottságaink nem indokolják. A lehetőségek elszalasztása elsősorban a gyenge versenyképességünkből fakad. A hazai kis üzemméretek miatt a versenyképes üzleti modell kialakítására egyetlen út marad: a termékpályák szervezetségének, a termékpályák szereplői közötti együttműködések, kölcsönös elköteleződés erősítése. Kiemelten fontos a szakmaközi szervezetek megerősítése, melyek feladatait célszerű lenne kiterjeszteni. A támogatási eszközök körében a támogatás feltételeként kellene szabni a tartós piaci együttműködésben való részvételt. Összességében agrárgazdasági lehetőségeink bizakodásra adnak okot, ugyanakkor forrásainkat ésszerűen és hatékonyan kellene felhasználnunk.

Az előadásokat követően a tenyésztési szakmai elismerések, termelési díjak átadása következett.

Ezüstkanna-díjjal értékeltük a legmagasabb standard első- (33255 8284 8 Sári (telepen használt neve: Rügyes), 20.108 kg tej, **Erdőhát Zrt.**, Csaholc)

és többblaktációs (33167 3540 2 Langyos, 20.935 kg tej, **Milkmen Földesi Tejtermelő Kft.**, Paks) tehének tenyészetét.

Figyelemre méltó, hogy Langyos egymás utáni két évben teljesítette a csúcstermelés bravúráját, hiszen 22.554 kg tej megtermelésével 2020-ban is ő nyerte el a lagmagasabb st. laktációs teljesítményért jogosan járó ezüstkannát! Gratulálunk a Milkmen csapatának!

Az **év tenyész bikája** címet 28969 Ever-Green-View Astral-ET nyerte el (tulajdonosa a **Génbank-Semex Magyarország Kft.**, Mezőhegyes).

A díjat Szögi Szilvia és Juhász Zoltán kereskedelmi igazgató vette át.

A szakma mestereivé, **Mestertenyésztővé** avattuk **Fajcsi Ákost** (Bos-Frucht Agrárszövetkezet, Kazsok állattenyésztési igazgató-helyettes);

Végh Norbertet, (Erdőhát Zrt., Csaholc telepvezető).

Egyesületi Emlékplakettel díjaztuk a sárospataki Geo-Milk Kft.

és a fábiánsebestyényi Kinizsi 2000 Mg. Zrt. tevékenységét, aktivitását és példa értékű munkáját.

56 termelési eredményt elismerő oklevelet vehettek át a tenyészetek képviselői. Mivel az 50 egyed alatti, e feletti és az 1000 elszámolt laktációval rendelkező tenyészetek merőben más gazdálkodást képviselnek, megosztottan jutalmaztuk őket.

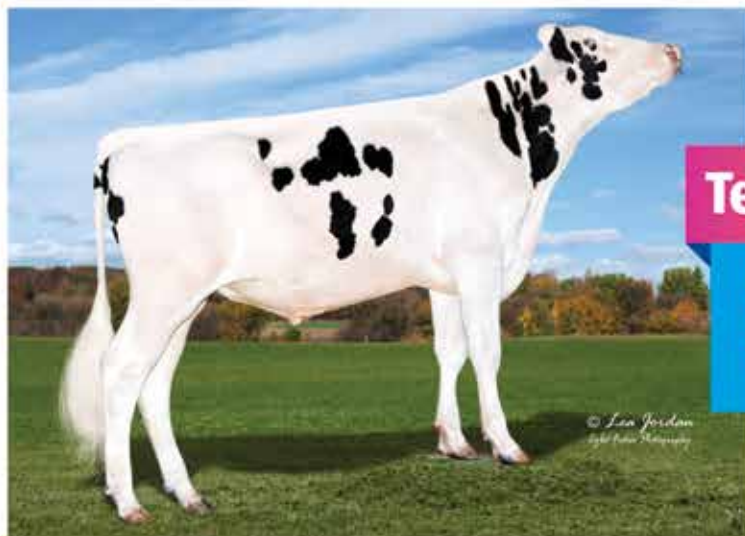
A sors szeszélye folytán családiásra formálódott rendezvény sok elmaradt beszélgetésre is lehetőséget teremtett. Akkor még nem tudtuk, hogy a kicsúcsosodó negyedik koronavírus hullám most év végén újra óvatosságra ad okot, ezért vigyázzunk egymásra. Kívánunk minden, az ágazatban dolgozó szakembernek jó egészséget, családja körében töltött nyugodt, boldog, meghitt Ünnepeket, s jól kezdődő, boldogabb újévet!

A vibrant night scene featuring three black and white cows in the foreground, their heads tilted back and mouths open in a look of awe. Above them, a spectacular display of fireworks bursts in the dark sky, with streaks of red, blue, and white light. A large, stylized white speech bubble with a black outline is superimposed over the fireworks, containing the word 'MÚÉK!' in a bold, black, hand-drawn font. The overall composition is dynamic and celebratory, with sharp, golden-yellow light rays radiating from the corners of the frame.

MÚÉK!

Ha a tejet kell javítani...

Tej 2.707

CO-OP AltaMOOGOO-ET

MILKTIME x TRACER x DELTA

TPI 2753 | NM\$ 927

Tej 2.638

PEAK AltaPAYBACK-ET

MILKTIME x JEDI x SUPERSHOT

TPI 2713 | NM\$ 854

Tej 2.744

PEAK AltaGOPRO-ET

HELIX x MONTROSS x EPIC

TPI 2909 | NM\$ 888

Alta Genetics Hungary Kft.

zbabai@altagenetics.hu | www.altagenetics.com | www.altagenetics.hu

 Alta
Érték • Bizalom • Eredmény

MIKOTOXINPROBLÉMÁK TÖKÉLETES MEGOLDÁSA

**LEGSZÉLESEBB
SPEKTRUMÚ
TOXINKÖTŐ**

**MAKROALGÁS
IMMUNBOOSTER**

**ENDOTOXINOK
ELLENI VÉDELEMMEL**

PROFITSTIMULÁTOR

**„Az állatot mindig üti valami.
Valaki fejkvédőt ad el nekünk, valaki bokszkesztyűt.
Ti lefogjátok a kezét.”**

Tacopulosz Péter, vezérigazgató, TM Zrt.

IMPAVIDUS Trade Zrt.

✉ 3000 Hatvan, Balassi B. út 1.
🌐 www.impavidus-trade.com

IMPAVIDUS

TERMÉSZETES MEGOLDÁSOK
AZ ÁLLATTENYÉSZTÉSBEN

facebook.com/impavidustrade

info@impavidus-trade.com

☎ +36/70/360-4170

KÁN EGYETEMI NAPOK – ÚJ FORMÁBAN, MÁS IRÁNYBAN

Jakab Lajos
területi igazgató, HFTE

A pandémiás helyzet a tavalyi évben a kiállításainkat sem kímélte, sajnos sorra elmaradtak ezek a rendezvényeink is. A folyamatos bizonytalanság ellenére idén azonban lehetőség adódott ezek újbóli megszervezésére és lebonyolítására. A KÁN idén új köntösben, új szervezővel és részünkről is új felállással, stratégiával tudta várni végül a látogatókat. A hódmezővásárhelyi kiállítás időpontja miatt a rendezvény a szokásostól egy héttel elcsúsztatva, október 1-3. között nyitotta meg kapuit. Főszervezőként a MATE, Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem adott új koncepciót a seregszemlének. Külön pavilonban mutakozhattak be a Karok, standjaikon betekintést nyújtottak tevékenységükbe, munkájukba.

Már a szervezés elején látszott, hogy a holstein-fríz fajta megjelenése, szokásos programjaink megtartása nem fog a megszokott mederben folyni. A show-bírálat lebonyolítása minimum harminc állat szereplése és azok megfelelő korcsoportonkénti eloszlása nélkül értelmetlenné válik. A felvezetők ügyességi versenyére sem lehetett így készülni, ezért úgy gondoltuk, hogy idén csupán a fejési, nyírási bemutatókra, és az élményszerű ismeretátadásra fókuszálunk. Végül két tehénre alapoztuk a megjelenésünket. Közvetlenül a standunk előtt alakítottuk ki az állásaikat, a bemutatóteret és sűrítettük a bemutatók számát is. A két tehén kiválasztásánál elsődleges szempont volt a hibátlan küllem, látványos fajtajelleg, a „friss” elérés, nagy tejtermelő képesség. Show-felkészítést nem igényeltünk, viszont a biztonságos szereplésükhöz elengedhetetlen volt a szelíd, közreműködő jellem és az állatok betanítása.

A két állat kiválasztására a Bos-Frucht Agrárszövetkezet kazsoki telepétől kaptunk lehetőséget. Köszönet illeti *Bakos Gábor* állattenyésztési igazgatót, elnökségi tagunkat, aki a kezdetektől elképzeléseink mellé állt, valamint *Fajcsi Ákos* igazgató-helyettest, hogy személyesen tanította be a teheneket, valamint gondoskodott a mindennapi takarmányukról. Nagy segítségünkre volt a gondozásban, bemutató fejés végrehajtásában *Juhász Károly*, a Pálhalmi Agrospeciál Kft. telepvezetője is, aki a három nap alatt végig velünk volt és a tőle ismert odaadással látta el ezt a munkát. Köszönjük Karcsi!

Szerencsére a bemutatók mindig nagyszámú közönséget vonzottak. Nagyon

sok kisgyerekes család és fiatal látogatta meg azokat. Igyekeztünk közérthetően átadni az információkat a fajtáról, a tejtermelés mindennapjairól, tejfogyasztásról. Kiemelten kezeltük az elterjedt, tejtermelésről kialakult téves eszmék eloszlását, különös tekintettel a klímaváltozás, állatvédelem, tejfogyasztás témakörben.

A bemutatott állatok is jó választásnak bizonyultak. Kettejüktől napi 80-90 liter tej került a sajtárba és szépségük is nagyon szembetűnő volt. A vásárhelyi mezőnyben is igen megállták volna a helyüket.

A jövőt tekintve a szervezőkkel együtt úgy gondoljuk, hogy a kaposvári megjelenést inkább a közönségprogramok irányába kellene terelni. Célunk, hogy azokat a lehető legszínesebbé tegyük, próbálunk új ötleteket belecsempészni, hogy a laikus közönség számára is egy érdekes program alakuljon ki. Hisszük, hogy így mindenképpen hasznossá tud válni a tejfogyasztás és tejtermelés népszerűsítésének érdekében.

**Az óév végén megköszönjük eddigi együttműködését,
Békés Karácsonyt és sikerekben gazdag
boldog új esztendőzt kívánunk!**

Bos-Genetic Kft.

„ARANYKOR” A SOLUM ZRT. TENYÉSZETEIBEN

Sebők Tamás

A Solum Mg. Zrt. csémi és komáromi tenyészetei sikeres időszakot tudhattak maguk mögött, hiszen a kiváló tejtermelési eredményeik mellett az Aranytörzskönyvbe is újabb hét egyedet regisztrálhattunk a telepekről.

Solum Mg. Zrt., Csém

33211 3326 2 **Bárány**

19738 Magor Exception-ET×17839 Magor Bonanza Allen-ET

33211 2245 5 **Sármány**

22081 Jockorm×16791 Vajhát Zsenge Mtoto

33211 2831 4 **Irén**

22811 Stantans Achiever-ET×16140 Vajhát Vajk Aaron

33211 3324 8 **Manci**

21643 Willow-Marsh-CC Gabor-ET×20896 Comestar Littoral-ET

A tavaszi avatást követő fél év alatt a **Solum Zrt.** csémi tenyészeté négy új Aranytörzskönyves tehenet „nevelt ki”. Sajnos a nagy hajrában a célvonal átlépése után csak egy díjazott maradt talpon, ő képviselte társait az oklevél átadási ceremónián.

Bárány még a tizedik születésnapja előtt közel fél évvel, hat laktáció után egy gyönyörű életpálya koronájaként élhette meg az ünnepséget. Számunkra különösen megédesítette az alkalmat, hogy pedigréjét a rendkívül sikeres „Magor program” nagyjai alkották. A 47 kg-os első, napi befajási eredményei a negyedik laktációjára 76 kg-ra kúsztak fel. A 19.000 kg feletti standard harmadik laktációját követően is 18, illetve 17 és fél ezres laktációkkal menetelt a 100.000 kg-ig, 7.100 kg feletti zsír + fehérje kg-mal. 2014-ben kapott 82 G+ végpontja 2018-ban 83-ra emelkedett, ahol 93 Ex Testponttal, 88 VG Tejelő erővel, komoly, tekintélyt parancsoló „hölgyként” emelkedett ki kortársai közül. Hat elléséből három üszője született, de igazi átütő sikerrel csak utolsó – Koepon Fusion apaságú – lánya kecsegtet, aki közel 16.000 kg-os első laktációja után hamarosan nekirugaszkodik a második termelési ciklusának.

Irén, Manci és Sármány kiváló menetelést követően, a 100.000 kg-ot átlépve szinte azonnal „magára hagyták” kortársukat, Bárányt. Irén és Sármány vajhát tenyésztésű, méltán híres tenyészbikkakkal a nagyapai ágon 10 évesen, míg Manci kilenc és fél évesen fejezték be termelésüket az Aranytörzskönyvet érő mennyiséggel a hátuk mögött. Mindhárman 80 G+ pont feletti bírálati számokkal, életük során 50 és 71 kg között mozgó napi termelési szintekkel,

„kényelmesen” jutottak el céljig, ahol hirtelen sajnos elfogyott a lendület. Családalapításban ők sem voltak szerencsések, hármuknak összesen két termelő lánya és egy üsző él még a tenyészetben. Az általuk világra hozott, tehén korba lépett – de a tenyészetből már kikerült – lányok átlag 35.000 kg-os életteltjesítménye viszont vastagon a „gazdaságos tehén” kategóriát képviselték. A tenyészetben így már csak az unokákra vár, hogy felhasználva „híres mamáik erejét”, jó alapokkal induljanak egy sikeres életpálya felé.

Bárány képviselte három másik társát is az avatáson. Az oklevelekkel Venczák Balázs, Fodor Gyöngyi, Tárnok Tímea és Prónik István, Báránnyal Báthory György.

A **Solum Zrt.** „sikersorozata” két héttel a csémi telepen történt avatás után a komáromi telepen folytatódott, ahol három új Aranytörzskönyves oklevél került átadásra.

Solum Zrt., Komárom

30273 7017 8 **Táncos**

18458 Kings-Ransom M Duce×B Hiddenhills Mar Marmax-ET

30273 7845 1 **Virág**

Bru-su Boliver Morpheus-ET×20977 RO-N-AN BurMarsh Darren-ET

30273 7602 0 **Sármány**

22085 Ladys Manor Marcellus-ET×19247 Pine-Shelter Lyle Vincer-ET

Sármány – aki csupán névrokona a fenti „csémi” tehénnek – közel 11 évével és nyolc borjával a háta mögött szépen hozta a „nagykönyvben” megírt termelési formulát. Elsőként 45 kg-os napi tejtermeléssel elsőre vemhesült, így egy 8915 kg -os standard laktációt követően laktációs termeléseit fokozatosan növelve ötödikes korában már 16.507 kg-os standard termelési ciklussal a háta mögött készült hatodik ellésére. Ekkor érte el élete csúcspontját, napi 70 kg-os termeléssel. Nyolc elléséből csupán három lánya született, amelyek közül az utolsó, hatodikként a családba érkező elsőborjas, Fusion apaságú él már csak a telepen, jelenleg első laktációja végén, 14.000 kg feletti termeléssel.

FUTÓMŰFELÚJÍTÁS

**PROFESSZIONÁLIS CSÜLÖKKÖRMÖZŐ
KALODÁK HOLLANDIÁBÓL
WOPA BV GYÁRTMÁNY**

**ÁTHAJTÓ JELLEGŰ KALODA
HORGANYZOTT VÁZSZERKEZETTEL
ÖNBIZTOSÍTÓ EMELŐ-RÖGZÍTŐKKEL
CE JELZÉssel, MUNKAVÉDELMI LEÍRÁSSAL.**

A kaloda alacsony küszöbvel gyártott, ez megkönnyíti az állat kivezetését. A hátulsó lábvégek felemelés után rögzíthetőek, a kaloda rúgásgátló funkcióval is ellátott.

**Dr. Lehoczky János
Leholand Kft.
6635 Szegvár, Kórógy u. 72.**

A FAJTAFÜGGETLEN GYORSSZERVIZ

**Tel/fax: 63/464-361
web: www.leholand.hu**

**Mobil: 30/9453-764
e-mail: leholand@leholand.hu**

Generate®

**Magasabb hozam és
jobb minőség.**

akár
+ 12%
Nyersfehérje
a tömegtakarmányban*

akár
+ 25%
Nyersfehérje
hektáronként*

akár
+ 18%
RFV*

*: Magyarországon végzett kísérletek alapján

EVI/PFARMiNG
PRECISION LIVESTOCK FARMING

www.evipfarming.hu

**Bessenyei István +36 30 257 29 33
Diószegi Kata +36 30 010 23 84**

info@evipfarming.hu

Virág azon kevesek egyike, akik annak idején beleestek a telepen végrehajtott jersey keresztezési programba. A program nem futott sokáig, jelenleg már csak egy kortársa él a telepen. Elsőborjasként az 5798 kg-mal zárt laktációja erősen elmaradt a tenyészet átlagtól, a „meglehetősen gyors” termékenyülésének köszönhetően azonban kapott még egy esélyt a bizonyításra, amit meg is hálált, hiszen második, teljes laktációját befejezve már 15.388 kg-os ciklust tudhatott maga mögött. Standard laktációja a hatodik ellése után csúcsosodott ki 14.712 kg-os termeléssel. A minimálisan ugyan, de még jelen lévő jersey vér megtette a hatását, mert a 100.000 kg tejjel megtermelt 8000 kg feletti – pontosan 8231 kg – zsír+fehérje kg az Aranytörzskönyv lapjain szinte egyedülállónak számít. Hat lányából még öt továbbra is a telepen él. Négy, tehénne cseperedett lánya összesen eddig 101.099 kg tejet termelt – három, egy ötödikes, egy második és egy elsős lánya továbbra is aktív – és utolsó két elléséből született lányai pedig még készülnek a nagybetűs életre.

A harmadik oklevél tulajdonosa, Tancos sajnos az avatást már nem élhette meg. Ritkaságszámba megy, de mindig különleges eseményként regisztráljuk, amikor „anya-lánya” párost köszönhetünk az Aranytörzskönyvben. Tancos és első elléséből született – 1996 Fritland CJ Abe apaságú – lánya szinte egy időben érték el a 100.000 kg-os életteljesítményt, amely tovább emelte az esemény fényét. Az anya nyolc, lánya hét laktációra után érte el a 100 000 kg-ot, így az elsőszülött egy igazán nagy „hajrával” beérte a mamát, szinte egy időben ünnepelhetek. Sajnos pár nappal a nagy esemény után a mama és egy hónapra rá a lánya is befejezte földi pályafutását. Így mindkettő már csak posztumusz kaphatta meg az elismerést. A közvetlen vérvonal továbbviteléért egy harmadikos és egy elsős lánya lett a felelős, viszont Tancos Aranytörzskönyves lányának köszönhetően számtalan unoka, déd- és ükunoka növeli a családfa egyre bontakozó koronáját.

A komáromi tenyészet új három Aranytörzskönyve a két ünnepelttel és a sikerért felelős, büszke csapattal!

Torák Kornél, Karancsberény

3221306649 Pajkos

16530 Vajhái Zaire Aaron×4164 Félix-fia

A nógrádi kis falu, Karancsberény és **Torák Kornél** tenyésztő Pajkosnak köszönhetően immár harmadszor szerepel az Aranytörzskönyvben. A közel 170-es állatlétszám mellett kinevelt három 100.000 kg-os tehén ékes bizonyítéka a lelkiismeretes tenyésztői munka sikerének.

Az Aranytörzskönyv lapjain igen egyedi pedigrének számít, hogy nagyapaként egy magyartarka bikát köszönhetünk. Az így 25,14%-os MT és a fennmaradó 74,86%-os vajhái alapokon nyugvó HF vérhányad Pajkos esetében viszont szerencsés kombinációnak bizonyult. Tehenünknek 13 évre volt szüksége az elismerés megérkezéséig. Karrierje nem igazán indult nagy lendülettel. Első két standard laktációja 7000 kg körül zárult, a harmadik 8000 kg, a negyedik 9500 kg és az ötödik ellését követően sikerült először átlépni a 10.000 kg-os határt, amelyet három laktáción keresztül meg is őrzött. Ekkorra már a tenyészet egyik rangidős tehene lett, amelyhez méltóan napi 55 kg-os befejésekkel 11.453 kg-os standard termeléssel beállította élete rekordját. Kilencedik laktációjában sem adta 50 kg-os napi termelés alá.

Ez már elég volt ahhoz, hogy a tizedik ellését követő termelési ciklusban elérje a fiatal korában talán oly messzinek tűnő Aranytörzskönyv feltételét. Hármasspermaindex-szel a háta mögött 6 üszőnek adott életet, amelyek közül az avatás napján már csak kettő élt a családi farmon. Egy második lánya, közel a 20.000 kg-hoz és az utolsó elléséből született, 28854 Karancsberény Oszkár E.T. saját tenyésztésű tenyész-bika lányai lesznek azok az egyedek, akik a családnak oly kedves és büszkeséget szerző Pajkos támogatásával még sok tejjel és boldog, büszke pillanatokkal ajándékozhatják meg a farmon együtt dolgozó három generációs Torák családot!

A tenyészet legnagyobb ereje: A három generáció közös, lelkiismeretes, összetartó munkája. A Torák család munkáját a lótenyésztésben és a szarvasmarha tenyésztésben is hasonló sikerek fémjelzik.

ÁLLATTARTÓ TELEPEK CSÚSZÁSMENTESÍTÉSE BETONMARÁSSAL

A már meglévő betonfelületek marását, csúszásmentesítését végezzük, mellyel nagymértékben javítjuk az állatok életkörülményeit.

A szétcsúszások száma 90-100 %-al csökkenthető!

A marás költsége már néhány hónap alatt megtérülhet, kisebb telepek esetén akár egy állat megmentésével is!

A betonmarás speciális gépekkel történik, melyek méreteiknek köszönhetően az istállók bármely területén nagy hatékonysággal lehet dolgozni.

Az ország egész területén vállalunk munkát!

1000 Ft/m² egyirányú marás!

SZILÁGYI ZSOLT EV.

+36-20/34-71-427

szikla.23@freemail.hu

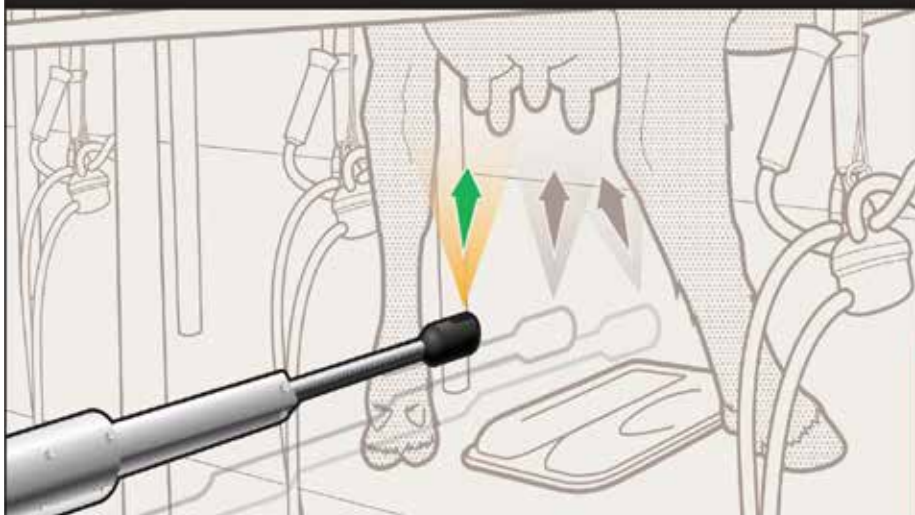
Referenciák:

Claessens Általános Mezőgazdasági Kft. - Somogyszob, Segesd
Földesi Rákóczi Mezőgazdasági Zrt. - Földes
Szent István Egyetem tangazdasága - Hatvan-Nagygyompos
Génbank-Semex Hungary Kft. - Mezőhegyes
„HALADÁS PLUS” Mezőgazdasági Szolgáltató Kft. - Medgyesegyháza
Városföld Agrargazdaság Zrt. - Városföld
VADAS Kft - Bőlmegyer
Hajdúböszörményi Béke Mezőgazdasági Kft. - Hajdúböszörmény
BOS BLEK - FARM Kft. - Berettyóújfalú

TEATWAND EXACT

Automatikus tögyfertőtlenítő rendszer
körforgó fejőházi technológiához

MUNKAERŐ MEGTAKARÍTÁS, 6-10 HÓNAPOS MEGTÉRÜLÉS!

MILK CENTER KFT.
www.milkcenter.hu | +36 1 302 3041

Több, mint 500 működő egység világszerte. Bármely típusú külső fejéses körforgó fejőberendezés pontos, megbízható és szertakarékos, automatikusan működő tögyfertőtlenítő rendszere. Egyaránt alkalmas elő- és utófertőtlenítésre, kiváltva ezzel a drága élő munkaerőt a fejőházban.

Gyorsan megtérülő, megfizethető technológia. Kérje szakembereink segítségét!

Teatwand EXACT

+36 30 220 9574

mc@milkcenter.hu

A gyerekek – Karina, Kinga és Konrád – oroszán-részt vállaltak a felkészítésben, amelynek eredményeképpen Pajkos az esős, nyálkás időjárás ellenére is kiválóan betanítva, tisztán érkezett az avatásra!

TOVÁBBRA IS LENDÜLETBEN A COSINUS GAMMA

Cosinus Gamma Kft., Bugyi

30232 9628 1 Cica

19530 BG E.T. Shottle-ET×19540 BG Egon Zenit ET

32076 7687 6 Bella

20365 Picston Shottle-ET×14799 Hun Pero Rang Bellwood-ET

33481 0511 8 Nina

22084 Charlsdale Superstation-ET×19901 Picston Shaker

33481 0599 2 Jolán

22971 Co-op Ramos Karsten-ET×19614 Ked Mtoto Jewel Tres-ET

Magazinunk előző számában tudósítottunk a **Cosinus Gamma Kft.** két új Aranytörzskönyves tehenéről. Az elmúlt rövid időszakban kemény hajrával, szinte meglepetésszerűen további négy új egyed került be abba a körbe, ahol az érintettek már a tenyésztési történelem részévé válnak.

A négyből három saját tenyésztésű, egy viszont Biharnagybajomból vemhes üszökként vásárolt állatként élte hétköznapijait a tenyészetben. Cica teljesen magyar háttérrel, döbbenetes laktációkkal nyargalt a 100.000 kg felé. Laktációi az elsőtől az utolsóig folyamatosan emelkedő tendenciát produkáltak. A 11, 12, 13, 15, 17 és végül hatodikosként egy 18.000-es standard laktáció, 7416 kg-os zsír+fehérje kg-mal igazán kiegyensúlyozott életet feltételez. Napi teje az évek alatt 43 kg-ról 69-re kúszott fel. Életpályája hatékonyságát tovább növeli 2,66-os spermaintexe is.

Hasonló mutatókkal rendelkezik Bella is, aki 2,7-es index-szel a háta mögött Cicához képest plusz egy évet és egy laktációt húzott rá a 100.000-ig történő,

számára is problémamentesen eltelt életre. A közel 11.000-kg-mal indított standard első laktációját hatodikos korára sikerült közel 16.000-kg-ra emelni. Hét elléséből – egy iker – nyolc borja született, amelyekből csupán kettő lett üsző. E két üszője is hamar feladta, így jelenleg csupán egy unoka maradt a teljes családból. A Jeeves×Bluebill háttérrel bíró unoka így nem is sejtí, hogy a családi vérvonal fenntartásában kulcsszerepet kell majd vállalnia.

Nina is döbbenetesen emelkedő laktációkkal, az első-től a hatodikig eltelt időszakban 9730 kg-ról 18.173 kg-ra ért, 39-69-kg -os napi befejeésekkel. A közel 4-es spermaintexének köszönhető hosszabb teljes laktáció alatt volt, hogy 22.000 kg felett is zárt. Nála is csak két üsző utódról beszélhetünk, viszont itt még mindkettő a telepen termel. Két elsőborjasról van szó, amelyből az idősebb – Mayfield apaságú, szintén egy kis termékenyülési kihívással – de 23.000 kg feletti laktációval készül második ellésére, illetve az ötödik elléséből született lánya – Altagoldcup – egy hónappal ezelőtt kezdte meg tejtermelését a telepen.

A Ramos apaságú Jolán a hetedik laktáció derekán lépett az Aranytörzskönyvesek világába. Ő is szépen építkezett, 11.000 kg-os első laktációját hatodikos korára 16.000 kg fölé tornáztta. Ekkor napi 74-kg-os termelést regisztráltak nála az Át kft. szakemberei. A közel 7000 kg zsír+fehérje kg-mal és kereken hármas indexével ő is mindent megtett azért, hogy ne csak a termelése, de annak hatékonysága is kimagasló legyen. Jolán rendelkezik jelenleg a legszelesebb családdal, hiszen négy üszőjéből még három a telepen él. A hetedik elléséből született Koepon Charlston apaságú üsző még termékenyítés előtt áll, viszont másik három lánya, amelyekből egy második, 15.700 és egy harmadikos, 60.125 kg megtermelt tejnél tart. Sajnos a negyedik lány selejtezésre került, viszont három laktációja alatt ő is 33.916 kg tejjel járult hozzá a család sikereihez. Így a három lány összesen már közel további 110.000 kg tejjel bizonyította a családban és holstein fajtában rejlő hihetetlen képességeket.

A négy tehen rövid idő alatt, szinte a „semmiből” robbant be az Aranytörzskönyvbe. Kiváló küllemmel, az egészségtől kicsattanva érkeztek az avatásra. Az oklevelekkel Dr. Fekete József és Gombos József.

AZ ARANY STANDARD A TŐGYÁPOLÁSBAN

Hatékony tőgybimbó-fertőtlenítés
prémium termékekkel

PRE-GOLD

UDDERgold®
PLATINUM

4XLA®

Alcide
Milk **gold** Standard

ARANYTÖRZSKÖNYVES AVATÁS MAKÓN

Kőrösi Zsolt

Ünnepélyes keretek között került felavatásra a **Makói Hagymakertész Kft.** aranytörzskönyves tehené július 15-én. A 31222 3253 1 FÜGE az a tehén, amelyet minden tenyésztő szeretne. A 2010. augusztus 25-én született tehén a közel 11 év alatt 8 ellését követően 10 borjúval ajándékozta meg a gazdaságot, laktációi kiegyensúlyozottan 12.000 kg körül mozogtak, szinte azonnal vemhesült és az állatorvosi kórtörténeti lapja üresnek mondható. Apja a 16791 Vajhádi Zsenge Mtoto, anyai nagyapja a 19251 Delta Lionel.

Az avatáson a tulajdonosok részéről László Róbert és kollégája Gyenes Gábor vették át az oklevelet.

ARANYTÖRZSKÖNYVES AVATÁS AZ AGRONÓMIA KFT-NÉL

A október 15-én újabb 100 000 kg-ot termelő tehén avatásával gyarapodott az aranytörzskönyves tehenek száma. Az **Agronómia Kft.** deszki tehenészetében - igaz már csak posztumusz - vette át *Bujákiné Valaczkai Léna* és *Bujáki Gábor* a Kft. 7. kiválóságának járó oklevelet és szalagot. A 30350 6752 9 DRANICA 2010. augusztus 10-én született és 9 laktáció alatt érte el az aranytörzskönyvbe kerülés feltételét jelentő 100.000 kg tejmenyiséget. Apja a 20014 Emerald-ACR-SA T-Baxter, anyai nagyapja a 16164 Vajhádi Vonnuló Marty.

ARANYTÖRZSKÖNYVES AVATÁS AZ AGRÁR-KER KFT-NÉL

A csanádpalotai Agrár-Ker Kft. második aranytörzskönyves tehenének avatására került sor október 14-én. A 2010. szeptember 15-én született 31863 4024 7 EDIT 9 laktációban érte el a 100.000 kg-os teljesítményt, amellyel 1122. sorszámmal került az az Aranytörzskönyvbe. Apja a 17459 Gelej Amper Manat, anyai nagyapja a 14440 Embrió Farm Rivális Juror-ET.

Az oklevelet Ifj. Mélykúti Tibor ügyvezető igazgató és Labbanczné Tóth Erzsébet telepvezető vették át kollégáikkal.

ARANYTÖRZSKÖNYVES AVATÁS A GORZSAI MG. ZRT-NÉL

Október 18-án Hódmezővásárhelyen avattunk 100.000 kg életteli teljesítményű tehenet a Gorzsai Mg. Zrt. tehenészetében. A több mint 12 éves 32707 2516 5 VIRÁG 9 laktáció alatt érte el az avatási feltételt jelentő tejmenyiséget. Apja a 19508 Gem-Hill Amel Don-ET, anyai nagyapja a 14956 Deerings Fer Li Marlow-ET.

Az oklevelet Agócs László vette át kollégáival.

AVATÁSOK ÉSZAK-KELETEN

Kovács Dániel

November 25-én 5 tehén kapta meg az Aranytörzskönyvet a **Geo-Fríz Kft.** ongai telepén. Sajnos az 5 tehén közül csak 2 élte meg avatását, 32238 6092 1 Mancí és 32238 6071 2 Betske 94.

32238 6198 6 Krajcár (17838 Magor Bolivia Allen-ET×17072 Guided-Path Tomahawk) 9. laktációjában ért el a 100.000 kg megtermelt tejet. Az első laktációját 9973 kg-mal kezdte, majd ezt követően termelése meghaladta a 11.000 kg-ot. Csúcslaktációját a 6. volt, amit 13.822 kg-mal zárt. Ekkor napi csúcs termelése 62,8 kg volt. 9 elléséből 6 lánya született, akik mai napig termelnek az üzemben.

32238 6092 1 Mancí (17838 Magor Bolivia Allen-ET×18126 Bordo Censor Stormatic-ET) 8. laktációjában kapott aranytörzskönyvi minősítést. Első laktációját 7864 kg-mal kezdte, ám ezt követő laktációiban termelése meghaladta a 11.000 kg-ot. Csúcslaktációját 14.646 kg volt, amit a 6. ellését követően termelt meg, max napi teje 63,2 kg. 8 elléséből 4 lánya született és már unokái és dédunokái is termelnek az üzemben.

32238 5337 0 Leotien (19928 Ciolifarm Lee Balsamico-ET×18269 Pirocco Mtoto Velox-ET) 10 laktáció alatt termelte meg a 100.000 kg tejet. Első laktációját 8150 kg-mal kezdte, ezt követően laktációit szinte kivétel nélkül 10.000 kg felett zárta. Csúcstermelése 11.535 kg volt, amit 6. ellését követően termelt meg, max napi teje 51,7 kg volt. Az üzemben 6 lánya született.

32238 4874 9 Wiepkje 85 (20244 Casselle Huron×18623 Othello-ET) 9. laktáció alatt termelte meg a 100.000 kg tejet. Első ellését követően 8730 kg tejet termelt 305 nap alatt, majd további laktációiban két kivételtől eltekintve 11.000 kg felett termelt. Legmagasabb termelését 6. laktációjában érte el

Az okleveleket Antal Ferenc telepvezető kollégáival vette át.

13.188 kg-mal, maximális napi teje 56,8 kg volt. 9 elléséből 5 lánya született, akik közül többen még mai napig termelésben vannak és reméljük anyjuk nyomdokaiba lépnek.

32238 6071 2 Betske 94 (17838 Magor Bolivia Allen-ET×16815 Zidane-ET) 6. laktációs tehénként került be az aranytörzskönyvbe. Első laktációját 8804 kg-mal kezdte, majd termelése ellésről ellésre több, mint 1000 kg-ot növekedett. Legmagasabb laktációs termelése 14.403 kg volt 60,8 kg napi csúcs termelés mellett. A telepen 3 lánya született, akik mai napig termelnek az üzemben.

December 1-jén két tehén került felavatásra az **Erdőhát Zrt**-nél a 32632 1586 8 Kati és 32632 1675 3 Erika.

32632 1586 8 Kati (22427 Ronelee SS Durable×20701 Holec Mazda) a 6. laktációjában érte el a 100.000 kg megtermelt tejet. Első laktációját 11.511 kg-mal kezdte majd a második laktációját 12.365 kg-mal, ezt követő laktációit 15.000 kg felett zárta. Csúcslaktációját az 5. volt, amit 16.725 kg-mal zárt, ekkor napi csúcstermelése 76,3 kg. A 6 elléséből 3 lánya született, akik mai napig anyjukkal együtt termelnek az üzemben.

32632 1675 3 Erika (22427 Ronelee SS Durable × 20701 Holec Mazda) 6. ellését követően került be Egyesületünk Aranytörzskönyvébe. Már első laktációját 11.961 kg-os termeléssel kezdte, ekkor maximális napi termelése 44,9 kg volt. Ezt követő laktációjában termelése meghaladta a 13.600 kg-ot. Harmadik, negyedik és ötödik laktációját is 16.400 kg felett zárta. Csúcslaktációját az 5. volt, ekkor 16.827 kg tejet termelt 305 nap alatt és max napi teje 70 kg volt. Az üzemben 2 lánya született és már unokái is termelnek a telepen.

A két oklevelet Végh Norbert telepvezető vette át munkatársaival.

Kellemes Ünnepeket és
Boldog Új Esztendőt
Kívánunk!

A Semex Csapata

DÉL-DUNÁNTÚLI TÖRTÉNESEK

Jakab Lajos

SZEMEGETTETŐ KÜLLEMI BÍRÁ- LAT A BELVÁRDGYULAI MG. ZRT. BERKESDI TENYÉSZETÉBEN

2021. szeptember 7-8.

A tavaszi hónapok súlyos pandémiás helyzete az élet számos területén okozott nagy nehézségeket. A munkáink, rendezvényeink szervezését is jelentősen befolyásolta. Az elmaradt szemegyetető bírálat megtartása, a bírálati eredmények kiértékelése szeptember hónapban lehetőségessé vált, ezért a bírálói csapat végre összejöhetett egy kétnapos meeting keretében. A helyszín ezúttal a **Belvárdgyulai Mg. Zrt.** berkesdi szarvasmarhatelepe volt. A szemegyetető bírálatok mindig is a küllemi tenyésztékekhez gyűjtött adatok pontosságának fenntartását, ha szükségessé vált, akkor korrekcióját, valamint a változtatások begyakorlását szolgálták. Most is e szerint az elv szerint haladtunk a munka során. Az első nap a statisztikák elemzéséről, kiértékeléséről szólt.

A felmerült kérdések gyakorlatban történő megbeszélése már a második nap programjában szerepelt. Most csak kifejezetten az elsőborjas tehének bírálatára összpontosított a csapat. Tulajdonságok tekintetében az egyre inkább terjedő robot technológia miatt manapság nagyobb hangsúlyt élvező hátulsó bimbó helyeződés állt a fókuszban. Kiemelt szerepet kapott még a tőgytulajdonságok közül a tőgymélység, tőgyállomány is. Fő bírálati tulajdonságok közül a lábpont, valamint a tejelő erő játszott még meghatározó szerepet.

Köszönjük a Belvárdgyulai Mg. Zrt. berkesdi tenyészetének, hogy helyszínt és remek állatokat biztosítottak a munkánkhoz!

KIEMELKEDŐ ÉLETTELJESÍTMÉNYÉRT JÁRÓ ELISMERÉSEK

Újabb rekorderek Csípőteleken

Az Aranytörzskönyben eddig is kiemelkedő számú tenyészállattal rendelkező **Bóly Zrt.** újabb rekordtermelésű tehénkel gazdagította 100ezer literes egyedeinek táborát. Ezúttal a három újonnan bekerülő állatuk mellé egy 130ezer kilogrammot meghaladó termelésű Platinatörzskönyves jószágot is köszönhetünk. Velük együtt így már 56 Arany- és két Platinatörzskönyvet adhattunk át az évek során a Bóly Zrt. csapatának. Az esemény a hazai termékeket népszerűsítő Coop Rally keretein belül történt, mivel a Bonafarm csoporthoz tartozó Csípőteleki tenyészet volt az idei évben a Rally egyik állomáshelye. A több száz vendéget a telepen profi szervezés és vendéglátás fogadta. Az ünnepek számára egy mobilkarámot alakítottak ki, ahol a rendezvény ideje alatt folyamatosan megtekinthetőek voltak, valamint itt zajlott a díjátadó ceremónia is. Platinatörzskönyvbe került 1962 Csinos, új Aranytörzskönyvesek pedig 8254 Judit, 0926 Fecske és 9521 Piri.

Az okleveleket Dr. Hoffmann Dénes szarvasmarha-ágazat igazgató és Somoskövi András telepvezető vették át.

Kép forrása: SKY Marketing Communications Kft./BusinessPlus Consulting Kft.

Százezres avatás Bicsérdén

Az **Arany-Mező Zrt.** bicsérdei tenyészetében újabb tehén érte el az Aranytörzskönybe kerüléshez szükséges életteljesítményt. 2251 Treszka (18192 BG Camelotx19451 Matches) tíz évesen, a hetedik laktációjában lépte túl a 100ezer kilogrammos termelést. Családjára igencsak jellemző a hosszú élettartam. Dédanyja, 4719 Treszka szintén tagja az Aranytörzskönyves tehén csapatának sőt, egyike az újraalapított törzskönyv első egyedeinek. 15 éves koráig élt a bicsérdei telepen, ez idő alatt 13 alkalommal ellett és adott életet egészséges borjúnak. Törzskönyvét bogarászva, látva 1985-ös születési dátumát elgondolkodtam rajta, hogy jómagam tíz éves voltam, mikor született. Kétezerben került ki az állományból, így nem sok kellett volna, hogy küllemi bírálóként találkozzam vele. Nagyanja szintén hosszú életű volt. 4435 Treszka tíz évesen, nyolc laktációt teljesítve került ki a tenyészetből. Az Aranytörzskönyv termelési szintjét nem érte el, de neve mellé följegyezhető, hogy nyolc sikeres termékenyítéséhez összesen kilenc szál szaporítóanyagot használtak fel.

Ünnepeltünk, 2251 Treszka a legnagyobb termelését a hatodik laktációjában érte el. Ekkor a 305 napos teje 14.544 kilogramm volt. Tíz éves kora ellenére igen jó küllemmel rendelkezik mai napig is. Erős, feszes hát, szép törzsmélység, remek állományú, jól illesztett tőgy jellemzi ezt a remek, szemre is igen tetszetős tehenet.

Az oklevelet átvette Berki Gyula elnök-vezérigazgató, Szili József ügyvezető, Kleer Kata műszakvezető, Sipos Szilárd felcser és Slézia Jázmin gyakornok.

Aranytörzskönyves tehen Szajkon

Újabb tehen lépte túl a 100ezer kilogrammos életteltjesítményt a **Szajki Zrt.** tenyészetében is. 7215 Juhos (21643 Gaborx18059 Ready) hat laktáció alatt, tíz éves korában termelte meg az Aranytörzskönyvbe kerülés feltételét jelentő tejmenyiséget. Legmagasabb termelését az ötödik laktációjában érte el. Ekkor a 305 napos termelése 18.571 kilogramm volt.

Az oklevelet Franck Attila telepvezető, Tóth Adrienn műszakvezető, Ratting Zsolt inszeminátor és kollégájuk vette át.

Újabb rekorderek a Milkmen Kft. tenyészetében

Ismét Aranytörzskönyves tehenek avatására voltunk hivatalosak a **Milkmen Kft.** földespusztai telepére. Ezúttal három egyedet ünnepelhettünk. Velük együtt már 59-re nőtt a tenyészet 100ezer literes teheneinek száma. 1731 Szekfű (22929 Bowserx20916 Planet) nem csak a termelés terén alkotott emlékezeteset. 2016-ban az Alföldi Állattenyésztési Napokon is megmérette magát, ahol Senior Reserve Champion címet szerzett. Hét laktációra volt szüksége a 100ezer kilogramm megtermeléséhez. 2522 Tulkos (23984 Koppányx19401 Jose) szintén hétszer ellett.

Legnagyobb termelését a harmadik laktációban nyújtotta, akkor a 305 napos teje 18.236 kilogramm volt. Harmadik rekorderünk 2242 Irma (22424 Micahx21698 Graybil) ugyancsak a hetedik laktációjában lépett az elitklubba. Legmagasabb termelését a hatodik ellése után produkálta, 17.947 kilogramm 305 napos tejjel.

Az okleveleket Dr Volman László ügyvezető, Ambrus Zoltán, Lang Miklós telepvezető, Harsányi Ilona adminisztrátor, Bodaki Zoltán elletős és munkatársuk vette át.

AVATÁS JÁSZKISÉREN

Berkó József

Két újabb egyeddel már a 11. Aranytörzskönyvesét ünnepelte a **Jászkiséri Laktored Kft.** Termelésben a megye középmezőnyéhez, a kimagasló életteltjesítményű tehenek tekintetében a legjobbak közé tartozik a tenyészet. Erre nagyon büszke a gazdaság vezetése. A két kiváló állat, melyek közül az egyik már nem érte meg az avatást, a telepi átlagnál jelentősen magasabb teljesítményének köszönheti kiváló eredményét. A fényképen látható 6056-os Tímár (21548 Cogent Jenkins x 19775 Aveyron) a nyolcadik laktációjában érte el a 100.000 kg-ot. Átlagtermelése 11.474 kg, melyből legmagasabb 13.254 kg. Egy lánya próbált anyja nyomába eredni, életteltjesítménye 44.000 kg lett, ami szintén szép eredmény. A másik okleveles kiválóság sajnos még ennyi utóddal sem dicsekedhet, viszont termelése lényegesen magasabb volt, mint társáé. A 6287-es Rovar (21596 Genos Lotus x 15406 Enyingi Topáz London) már a hatodik ellése után elérte az aranytörzskönyvi határt. Természetesen ehhez kellett a 13.274 kg-os átlagtermelés, melyben volt egy 14.943 kg-os csúcs is.

A jó hangulatú avatáson Zilahiné Varga Piroska ügyvezető igazgató, Kiss István telepvezető és kollégái vették át az okleveleket.

SZARVASMARHA LÁBVÉGÁPOLÓ TANFOLYAM SZOLNOK ALCSISZIGET – JÁSZFÖLD MG. ZRT. JÁSZLADÁNY

Györkös István

A 2021. évünket záró csülökápoló tanfolyamunkat megtartottuk az alcsiszigeti Gazdaképző szervezésében, ahol *Ecseki Mihály* iskolavezető körütekintő munkájának köszönhetően gördülékenyen és az időkereteket figyelembe véve folyamatosan, akadályok nélkül tanulhattak és dolgozhattak a tanfolyam résztvevői. A gyakorlati munkákat a jászladányi 1000 férőhelyes tehenészeti telepen bonyolítottuk, ahol *Dobra Lajos* telepvezető és *dr. Győri Dorottya* állatorvos volt minden szükségesben segítségünkre. Figyelmes és segítőkész munkájukat ezúton is köszönjük.

Tanfolyamunkon a következők vettek részt:

Balázs István	Hunland Production Kft., Bugyi
Dohányos István	Hidasháti Zrt., Murony
Pásztor Zsuzsanna	Törökszentmiklósi Mg. Zrt.,
Rasztér Péter	Belvárdgyulai Mg. Zrt.,
Szilos András Balázs	Nemesszalóki Mg. Zrt.

Tanulóink képzettség szerinti megoszlása:

egyetemet végzett	2 fő
középfokú végzettségű	2 fő
szakmunkás végzettségű	1 fő

Általában tapasztaljuk, hogy tanulóink gyakorta magasabb iskolai végzettségűek, vagy már több szakterülethez is kapcsolódó ismeretekkel vesznek részt tanfolyamainkon. Céljuk mind gyakrabban a telepi sántasági kezelések megtanulása, a telepeken kialakuló sántaság megelőzése és általában a sokszor meglehetősen magas sántasági arányok csökkentése. Résztvevőink most éppen mindnyájan holstein-fríz telepekről érkeztek ilyen célkitűzésekkel (korábban gyakran jöttek húsmarha telepekről, vagy kisebb magán gazdaságokból is, ahol sokszor vegyes összetételű állományok is vannak). Nagyüzemi telepeink többnyire 300-400 darabos tehénlétszámtól az 1000 tehénférőhelyet meghaladó nagyságrendűek. Vannak kisebb és jóval nagyobb telepek is, a népesebb állományúak esetében már a nagy állatszám sok technikai, tenyésztési, takarmányozási, állat-egészségügyi, szervezési probléma megoldását is szükségessé teszi, melyek mind befolyással vannak a növendékek és tejtermelő tehenek lábvégalapjára, mozgásképessegére, sántaságára is. Az utánpótlást jelentő vemhes üsző hányad lábvég egészségét is a termelő állomány részeként kell kezelnünk, különösen a DD fertőzések megakadályozása érdekében.

A megoldandó feladatok között sok esetben fontos kérdés, hogy az éppen növekvő, vagy magas sántasági arányt, valójában milyen rend szerint érdemes hatékonyan csökkenteni, amiben az évente két alkalommal elvégzett állománykörmözés egy tényező, ha mégoly fontos is. A telepi lábvég egészségügy következetes és eredményes fenntartása nem alapozható évi kétszeri kampány munkára, ami nagyon sokat segít a sántaság csökkentésében, de önmagában nem oldja meg azt. Szem előtt kell tartanunk, hogy az intenzív szelekció és növekvő termelés mellett a tejtermelés technológiai fejlesztései általában, sajnálatos módon tehenek lábvégeinek gyorsabb egészségügyi elhasználódását is eredményezi. Ezt a káros folyamatot csak rendszeres ellenőrzéssel és gondozással tudjuk védeni.

Tulajdonképpen az évente kétszer szakszerűen elvégzett csülökápolás többnyire megoldást jelent a túlnőtt körmök olyan káros hatásainak megelőzésére, mint pl. a szarutok alatti fekélyesedés (a talpszaru felső harmadában, a körömhegy felé eső részén, vagy az oldalfalakban), továbbá a lábvégek tartószalagjai roncsolódásainak elkerülésében (deformálódásai-ban), ami általában a sarokszaru állományának jelentős elvesztésével jár, vagy megoldás a fontosabb lábvégbetegségek ellenőrzésére és egyszeri kezelésére. Nem védi ki azonban a fertőző vagy genetikai eredetű, vagy éppen a táplálóanyag forgalom zavaraira vezethető lábvégbetegségek többségét. A sántasági kezeléseknek túlnyomó részét már ezek megelőzése, gyógyítása és utólagos gondozása jelenti! A megoldás ki kell, hogy egészüljön a rendszeres telepi sántasági észlelésekkel, kezelésekkkel, sőt utókezelésekkel is, és ki kell terjednie legalább a vemhes üsző állományra, majd minden állománycsoportra a tejtermelő telepen. Ezért tanulóinknak nem csak a lábvégápolás technikai ismereteit kell elsajátítaniuk, hanem cél-szerű a teljes technológiát is ismerniük, amely több tényezőjén keresztül befolyásolja a lábvégek egészségét és adott esetekben a sántaság kialakulását is. Ezért a különböző eredetű lábvégbetegségeket tanulóinknak érdemes minél alaposabban megismerniük, és ezeket az ismereteiket a hazai állományban tovább is fejleszteniük. Ehhez igyekszünk kellő szakmai alapot nyújtani tanfolyamainkon. Mindebben az alapismereteken túl a lábvégbetegségek gyógykezelési módjainak gyakorlati ismerete, majd ezek megbeszélése egyik kulcskérdés.

Fullwood-Packo - Afimilk Robot & Hagyományos fejéstechnológia

• M²ERLIN FEJŐROBOT

A legmegbízhatóbb és legpontosabb fejőrobot

Maximális precizitás, semmi kompromisszum

• ROBOT FEJŐHÁZ

A robotfejés egyedülálló megoldása nagyüzemek részére

A robotizáció és a hagyományos fejés tökéletes ötvözete

• KARUSSZEL FEJŐHÁZ

Csúcsminőség a hagyományos fejéstechnológiában

Beruházást tervez?

Forduljon hozzánk bizalommal!

Elérhetőségek:

Magyarország

H-8000 Székesfehérvár, Tasnádi u. 48.

Tel: +36 20 918 0900

E-mail: agromilk@agromilk.hu

Ennek a rendszernek meghatározó tényezője – a termelő állatokon kívül – különösen a szárazonálló, ellésre kerülő, majd fogadó csoportokba tartozó teheneink lábvég egészségének kiemelt figyelemmel kísérése. Általában egy állomány teljes körmozgása és kezelése után persze először a súlyosabb, vagy újonnan keletkező sánta eseteket kell kezelnünk, ezek mindig elsőbbséget élveznek a többi mellett, hogy megakadályozzuk súlyosbodásukat, ami már visszafordíthatatlan lehet, de ezzel mintegy párhuzamosan érdemes megkezdennünk bizonyos megelőző munkát is. Ezért legkézenfekvőbb, ha a természetes termelési periódust követjük. Ugyanis a ciklikus termelésben, aminek természetesen a tejtermelés és a reprodukció meghatározó elemei, egy-egy ciklust célszerű hatékonyan és egységesen elkezdni, végigvinni és befejezni is a lábvégek egészségének fenntartásában. A szárazonállás alatt lelassul a körmök növekedése, majd a fogadó csoportokban a termelés növekedésével a körmök szaruállománya is nő. Sokszor tapasztaljuk, hogy pl. a fogadó csoportba tartozó teheneink lábvégegészsége egyáltalán nincs rendben, és éppen akkor, amikor a teljes termelési ciklusukat kezdenék, amihez jó mozgásképességük szükséges lenne. Több, korábban elmaradt teendőnk miatt ilyen esetekben ez a fontos állománycsoport már hátrányos lábvégegészségi helyzettel indul termelésbe. Mindebben nemcsak takarmányozási-, kondíció- vagy tartási problémák, hanem a sántaság megelőzésének, a sántasági kezeléseknél vagy utókezeléseknek a sokszor még megoldatlan feladatai is szerepet játszanak. Mindezek a hiányosságok a tehének lábvégeinek gyorsabb elhasználódásához, végül is korábbi selejtezéséhez vezethetnek.

A teljes állomány körmozgása után tehát célszerű előbb rendbe tenni a szárazonálló csoportot, hiszen itt gyakran nincs túl sok sánta. Ezzel azt a hibát is elkerüljük, hogy erre a csoportra két hónapig alaposabban rá sem nézünk. Az így rendbe tett szárazonállók ellésig általában ki is kezelhetők, ezért már egészségesebb lábvégekkel mennek ellésre, majd ellés után többnyire csak kisebb szabályozást, vagy csak ellenőrzést igényelnek. Ellést követően nem ajánlatos alaposan megkörmöznünk teheneinket, mert akkor a talpszaruban vagy oldalfali szaruban növekszik a bevérzéses tünetek gyakorisága és már az ellést követő hónapokban megjelenhetnek a laminitisz jellegzetes tünetei, melyek hamarosan fokozódó sántasághoz vezethetnek. Ezeket a buktatókat elkerülve, a fogadó csoportokba már kevesebb sánta tehen kezdheti meg újabb laktációját az egyébként is energia hiányos státusával, gyorsan növekvő termelés mellett. Fontos tehát, hogy a tényleges sántasági kezeléseket lehetőleg úgy végezzük és gyakoroljuk, hogy tanulóink

az egyes lábvégbetegségek kialakulásának telepi okával, szervezési vagy egyéb technikai összefüggéseivel is tisztában legyenek, sőt mindezek helyi jellemzőit is felismerjék a telepükön kialakuló sántasági kezelések hatékonyabb elvégzése érdekében. Hiszen nem általában kell a sántaságot okozó lábvégbetegségeket jól kezelni, hanem azok összefüggéseit is fel kell ismerniük a telepükön lévő technológiai helyzettel.

Gyakorlataink szinte kizárólag sántasági kezelésekből álltak, persze a funkcionális köröm szabályozást előzetesen mindig elvégeztük, amihez a szükséges technikai ismereteket tanulóink igyekeztek megismerni és be is gyakorolni, először kézi szerszámokkal, majd géppel is. Ebbe természetesen beletartoztak a lábvégek legfontosabb területei, beleértve a fűkormókat is. A gépi munka általában nem nélkülözhető még akkor sem, ha éppen nők végzik a sántasági kezeléseket. Ilyen esetekben természetesen szükséges lehet bizonyos segítségnyújtás. A funkcionális körömszabályozás nyomán előkerült csülökbetegségeket, azok hatékony kezelési módjait ismételtelen is megbeszéltük, beleértve a résztvevők otthoni kezelési tapasztalatait is. Tapasztalataink ugyanis igazolják, hogy telepeinken vannak jellemzően gyakoribb, és kevésbé gyakori lábvégbetegségek, mintegy az ott alkalmazott technológia hatására. Ilyen megbeszéléseink során mindenki számára hasznos tapasztalatszerzésre nyílt rendszeresen mód, amit munka után a tanteremben még lehetett folytatni tovább is. Itt is beigazolódt, hogy a munka alatti tanulás nagyon hatékony is lehet mind gyakorlati, mid pedig elméleti területen egyaránt, hiszen az elvégzett munkával mindig felelősségvállalás is együtt járt. Igazolódt az is, hogy a hibákból is lehet tanulni és ennek mihamarabb

további eredménye is mutatkozott, mert a szükséges önkritika nélkül nem is lehet jó minőségű eredményt elérni.

Tanulóink rendelkezésére bocsátott tankönyvünk bizonyos háttérismeretül szolgált, de több esetben már az újabb módszereket is megbeszélhettük a tankönyvi ismeretek nyomán. Hiszen időközben ismertté válnak újabb kezelési lehetőségek, eljárások, vagy éppen újabb eszközök váltak hozzáférhe-

tővé a gyakorlat számára is. A csülökápolás sok egyéb technikai, eszközválasztási problémát is felvetett, aminek a megoldásához a rendelkezésünkre álló kézi- és gépi szerszámok, eszközök bizonyos választéka is közelebb vitte tanulóinkat. Egymás után több szerszámot, eszközt is kipróbálhattak munka közben, s ezek a tapasztalatok minden bizonnyal majd az otthoni feladataikat is befolyásolják, beleértve a további legszükségesebb eszközbeszerzéseket is.

A munkához kötött tanulóval eltelt viszonylag rövid tanfolyami időszak azonban elég volt a minőségi munkavégzés biztonságos indulásához és otthoni folytatásához a lábvég egészségügyi feladatok terén. Tanulóink folyama-

A telepi lábvég egészségügy következetes és eredményes fenntartása nem alapozható évi kétszeri kampánymunkára

tos érdeklődése és eredményes munkája alapján minderre jó reményünk is van. Beszámolóinkat tanfolyamunk résztvevőinek fontosabb észrevételeivel zárjuk.

Balázs István

Korábban már volt részem csülökápolási munkákban, itt azonban ezen a szakterületen sokat tapasztaltam. Örülök annak, hogy részt vehettem a tanfolyamon, mert ezután majd ezt a szakmai munkát sokkal biztonságban folytathatom az otthoni állományunkban. Kedvező volt csoportunk tagjai között az együttműködés is. Szívesen dolgoztam kézi eszközökkel, majd géppel is, ami láthatóan meg is könnyítette a munkámat, sőt jó eredményt is hozott.

Dohányos István

Számomra tulajdonképpen megtisztelő volt, hogy részt vehettem a tanfolyamon. Már korábban, bizonyos ideje foglalkoztam körmözési munkával, segítettem az állomány körmözésében is, ahol láttam a most megismert módszert, ebben hasonlóságot tapasztaltam, de újabb tapasztalatokat is szerezhettem, gyakorlati és elméleti ismereteimet bővíteni tudtam, így hasznosan telt számomra ez a szakmai továbbképzés. Újabb csülökbetegségeket, azok kezeléseit ismerhettem meg. Fontosnak tartom, hogy tanulócsoporthoz munkánk közben és tanulási időszakok alatt is egymással segítőkész, együttműködő volt.

Pásztor Zsuzsanna

Tanfolyami csoportunk nem volt túl népes, ami mindnyájunk esetében igazán hasznos volt, hiszen így mindenkire több gyakorlási és megbeszélési idő jutott. Beszélgethettünk nem csak az éppen felmerült problémákról, hanem a hazai állományaink lábvégi egészségének egyes részleteiről is. Kedvezőnek tartottam a viszonylag szűkre szabott tanfolyami idő ellenére, hogy elég sokat gyakorolhattunk a többiekkel együtt is. Így

módon a közös munkába csoportunk minden tagja bekapcsolódott, ezért az is aktívan részt vehetett a munkában, aki éppen nem körmözött. A soron következő feladatokat mindig megbeszéltük, azokra felkészülhettünk, amiben tankönyvünk is alkalmas segítségnek bizonyult.

Raszter Péter

Úgy látom, hogy azt, amiért a tanfolyamra jöttem, valóban meg is kaptam. Időközben közvetlen rálátásom lett a lábvégiápolás problémáira és azok megoldási vagy kezelési módjaira. Ezek alapján majd az otthoni állományunk lábvégi egészségügyi gondozását elméletileg és a gyakorlatban is követni, fejleszteni tudom. Megbeszéléseink és gyakorlataink alatt ismereteim és gyakorlatom is bővült, biztosabbá vált. Mindehhez a tanfolyamunk módszere, az elméleti anyag és gyakorlatának kiegészítésével jó segítségnek bizonyult. Munkám fejlesztéséhez tankönyvünk korszerű szempontjai és javaslatai is hozzájárulhatnak.

Szilos András Balázs

Korábbi – inszeminátori munkám során szerzett – szakmai ismereteim bővültek a lábvégi egészségügyi kezelések megtanult és gyakorolt módszereivel. Ebben segített a csülökbetegségek okainak, részleteinek megismerése is, melyekre későbbi munkámban is építeni tudok majd. Csoportunkban a folyamatos szakmai munka jó hangulatban telt, és a megbeszéltek szempontok szerint jól megfigyelhettük a részleteket is. Saját munkánk eredményeit a csoportban a többiekkel is megbeszélhettük, amit hasznosnak láttam. A munka minőségét nemcsak a külső és megfelelő kritika, hanem a kellő önkritika is segítette. Mindezt már eredményeink is mutatták a tanfolyam végére, hiszen a rendszeres gyakorlatok során láthatóan javultak eredményeink is. A hatékonyabb munkát remélem majd az otthoni állományban is tovább fejleszthetem.

RENDKÍVÜL NAGY GONDOK AZ ÁLLATTENYÉSZTÉSBEN – ÉS HOL A KIÚT?

Ádám Jenő

ügyvezető igazgató, Ádám és Társa Kft., Debrecen

Nagy problémák vannak az állattenyésztésben, (az összes ágazatban) de **hol, és hogyan található meg a kiút?** Cikkünkben ezt a témakört járjuk végig!

A hőstressz ellen fejőház-istálló szellőztetővel védett szarvasmarha állomány.

Óriási teher hárul az állattenyésztőkre, legyen szó a szarvasmarhatartókról, vagy kiemelten a sertéságazatban dolgozókról, hiszen jelenleg akár 10-15.000 forint veszteséggel is számolhatnak hízónként. Nem segít a gondokon, hogy egyre drágulnak a hazai és import takarmányok – még a szójadarát is- kénytelenek vagyunk importálni hosszú évek óta.

A fehérjehordozók, mint a lizin (melynek termelése globális szinten 70%-ban Kínában zajlik) szállítási ideje a szállítási költségekkel együtt az elmúlt időszakban folyamatosan csak nő. A legnagyobb abrakfogyasztók, a sertések után a legrosszabb helyzetben a szarvasmarhatartók, majd a baromfitartók vannak.

Ideje lenne visszaszervezni a gyártást Magyarországra, de legalábbis az Unió országaiba

Vegyük alapul a takarmány kiegészítőket: a vitaminok döntő többsége szintén importból kerül behozatalra, amelyek ára (mint minden manapság) folyamatosan csak emelkedik, csakúgy, mint a haszonállatoknak szánt gyógyszereké. A hazai gazdaság érdekeit az szolgálná, ha ezeknek a termékeknek a gyártása is hazai területen zajlana, és nem az Unión kívül, hiszen a szállítási költség maga is egy horribilis teher. A konténerköltségek a 3.000-4.000 \$ árról mára felszöktek 16.000-18.000 \$-ra, a tengeren érkező konténerek szállítási idejének megnövekedéséről, és a konténerek leköttési nehézségeiről nem is szólva.

Az ágazatban megfigyelhető bajokat csak tetézi, hogy nemcsak a takarmányköltségek magasak, de rendkívüli mértékűek az energiahordozók: a földgáz, az

elektromos áram költségei, a mezőgazdasági- és munkagépek, az eszközök árai, az ezek üzemeltetéséhez nélkülözhetetlen alkatrészek árának emelkedése. Ekkor még nem is beszéltünk a munkabér és a közteher kérdéséről.

Kiút a bajból: a tervezhető, magas minőségű takarmány előállítás

2022-ben minden gazdálkodónak elsődleges feladata lesz saját hatáskörön belül a maximumot kihozni az általa elérhető nyersanyagokból, így kiemelt figyelmet kell fordítani a takarmányozás kérdésének is.

Jövő év első vagy második negyedévében már olyan takarmányokat kell előállítanunk, amelyek magas minőségben szolgálgják a takarmányozási alapot.

Számunkra kiemelt fontossággal bír az egyik legkorábban vethető takarmánynövény, a lucerna, amely már április végén és május elején kaszálható!

A HoneyBee alternáló kaszák rendkívül sokoldalúak: a lucerna mellett számos növény rendre aratására alkalmasak-akár ÖKO és BIO gazdaságoknak is kiváló választás!

Lucerna: a takarmányok királynője, és nem is ok nélkül!

A lucerna a legjelentősebb nagy biomasszát adó, kitűnő nutritív értékű takarmánynövény, amely rendkívül sokoldalúan alkalmazható az állatok takarmányozásában, hiszen előállítható belőle zöldtakarmány, szenázs, széna, de akár pellet is. Igencsak jól alkalmazkodik a különböző talajtípusokhoz, és akár már márciussal elvethető, emellett nitrogényűjtő is.

Magas terméshozamával és kiemelkedő zöldtakarmány tápértékével az egységnyi területen megtermelhető fehérje tekintetében minden más takarmánynövényt vagy hüvelyeszt megelőz! Ne feledkezzünk meg a vetésforgóban való felhasználhatóságáról sem, hiszen a lucernaültetvény felszántását követően a földbe nagy mennyiségű szerves anyag kerül be, a lebomlást követően pedig exponenciálisan javulnak a talaj fizikai, vegyi és mikrobiológiai tulajdonságai is egyaránt.

A szalastakarmányok, különösen a lucerna szuper minőségét bizonyítják a nyírbátori Bátorcoop-nál végzett előállítási, betakarítási, tartósítási, a szenázs, a szárított lucerna, továbbá a zöld fű vizsgálati eredmények - ahol a mi technológiánknak döntő többségét használják. Ezekkel az eredményekkel büszkélkedhetnek ország-szerte partnereink, ahol szintén az általunk megtervezett mezőgazdasági géppark és technológiák kerültek beüzemelésre.

Kiemelkedő eredményeink a lucernatakarmányokat illetően:

Zöld lucerna	CP	NFC	RFV	NDF
Vágási magasság 10 cm	29,50	45,53	346,77	7,73
Vágási magasság 8 cm	30,06	45,24	357,42	7,74
Lucerna szár	CP	NFC	RFV	NDF
Felső rész	21,53	43,97	200,26	6,30
Középső rész	18,93	41,49	167,51	5,83
Alsó rész	19,55	38,33	155,87	8,19
	CP	NFC	RFV	NDF
Fű vágási magasság 6 cm	22,41	37,07	179,77	7,27
Lucerna levél	28,89	42,65	333,47	9,45
Szárított lucerna	26,44	36,11	217,40	6,83
Szárított fű	16,33	19,39	102,71	6,41

CP: nyersfehérje

NFC: nem rost jellegű szénhidrát

RFV: relatív tápérték

NDF: semleges detergens rost

Ezzel a kis kitérővel nem a lucerna felsőbbrendűségét szeretnénk hangsúlyozni, hiszen hosszú távon az összes szálas- és tömegtakarmány szuper prémium minőségben történő előállítását, betakarítását, tartósítását, bevasárlását és az előállítás rendkívül szigorú technológiájának betartását céloztuk meg szakmai hitvallásunk egyik alapjaként.

Az állattenyésztés a mezőgazdaság nehézipara – és etetni márpedig kell!

Az állattenyésztés gondjai elől menekülő útvonalat nyújthat tehát a szuper minőségű tömegtakarmány készítése. Mindenki a lehető legjobb eredményt szeretné elérni, a betakarítás minősége azonban így sem biztosított, hogy 100%-os lesz. A betakarítás minőségét nagyban befolyásolja az időjárás, továbbá a betakarító kapacitás, emellett nem mindegy, hogy egy adott növényre mennyi idő jut. Mindig adódnak problémák, hiszen a műtrágya ára is a 3-4-szeresére emelkedett, anélkül pedig szinte megvalósíthatatlan a termesztés.

„A kiszámítható, minőségi takarmány alapja a megfelelő, energiatakarékos öntözés az aszály hatásainak kivédése érdekében.”

Nem beszélve még egy nagyon fontos kérdésről: az öntözéstechnológiáról. Az idei év június-július-augusztus hónapokban az aszály sajnos tönkretette a kukoricatermést, a 6 tonnás termésátlagot pedig tovább rontotta a gyakori toxinfertőzés, amely megfejtette a gazdák takarmányozási nehézségeit. Ha nem akarunk a toxinkötők és az import takarmányoknak kiszolgáltatva élni, fontos, hogy rendelkezünk hazai és akár saját minőségi takarmánnyal, hiszen a haszonállatainkat etetni kell minden nap, a lehető legjobb minőséggel.

A takarmányigény sarkalatos kérdése a vízgazdálkodás

A szálas- és tömegtakarmány termesztésben megke-
rülhetetlen a biztonságos vízgazdálkodás kérdése, hiszen a terményben kárt tehet a víz hiánya és a belvíz is egyaránt.

A cégünk által forgalmazott Pennacchio vízáttemelő vízszivattyú működése hidraulikus emelővel és kézi forgórendszerrel biztosított.

A tél beköszöntével most van itt az ideje a megfelelő vízgazdálkodás megtervezésének: a belvíz elleni védelemnek, a víztározók kialakításának, hogy a nem megfelelően kezelt vízmennyiség már ne hátráltassa a tavaszi földmunkákat.

Ne feledjük: a mezőgazdasági gépek megrendelési ideje is exponenciálisan megnőtt, és az általános alkatrész ellátási problémák is szorongatják a gazdákat, így most aktuális a 2022 évi öntözéstechnológiák megtervezése. Ha tudjuk garantálni a megfelelő vízellátást, akkor a talaj a legjobb vízmegőrzőként megtartja a nedvességet, így a későbbi vetés nem szenved kárt, ezáltal kevésbé lesznek fogékonyak takarmánynövényeink a betegségekre.

Mit vessünk 2022 évben és mikor?

Ajánljuk a rozsot vetésre, hiszen szárazságtűrőse, télállósága igen jó, kiváló alkalmazkodóképesség mellett. Áprilisban már betakarításra kerülhet akár szenázként is. Az időjárás ekkor még nem olyan meleg, viszont számolnunk kell azzal, hogy a rozsnak rövid a betakarítási ideje.

Mindenképpen érdemes még buga- és kalászhányás előtt betakarítani, optimális időben. Ha késünk a betakarítással, mert nincs betakarító kapacitásunk vagy bejön egy csapadékos időszak, akkor nagyon megnő a takarmány rosttartalma, ezáltal pedig az értéke csökken. Ugyanez vonatkozik a lucernára, a lucernát is lehet felül vetni, ha nagyon szépen beállt. Kapacitástól függ, hogy mit tudunk belőle csinálni: szenázt, vagy szénát.

Ajánljuk lucernát, a pillangósokat, a fűféléket, majd a tritikálét, illetve a tritikálé kombinációkat: takarmányborsóval, zabbal, szöszös búkkönnyel vagy rozssal keverve.

Az is igaz, hogy a különböző hibridek különböző módon fogékonyak a betegségekre, erről a témáról *Dr. Mesterházy Ákos* akadémikus kukorica hibridekre vonatkozó vizsgálataiban kimerítően értekezik a fogékony és rezisztens fajták ismérveit taglaló cikkekben.

Rövidítsük le a betakarítás idejét a megfelelő mezőgazdasági gépekkel – a magas minőségű takarmányért! Amennyiben az első, alapozó veteményünk gazdagon terem, és nincs kellő betakarítási kapacitásunk a betárolásához, akkor a növény elvényülhet.

Ha egy esős héten elázik, akkor csak magas víztartalommal tudjuk betakarítani de abból már biztosan nem készülhet szenázs, mert annak 60-65%-os nedvességtartalommal kell bírnia.

Mit lehet tenni a nedves terménnyel?

Egyrészt segíthetjük, pontosabban **felére csökkenthetjük a száradási idejét a terménynek a Tubline kondicionáló gépekkel**, amelyek fellazítják és szellőztetik a rendet, emellett összekeverve áthelyezik azt szárazabb talajra, homogenizálják a szint.

A jó talajkövetési tulajdonságok mellett a 2,74 méteres hengerszélesség, az 540/1000 TLT fordulatszám biztosítja a kiváló munkaminőséget!

A gép súlya 1360 kg, így egy 100 lóerő feletti traktorral könnyen mozgatható.

A Tubline kondicionáló gépekkel a száradási időt a felére csökkenthetjük!

Mi történjen a betakarított terménnyel?

A legprofibb betárolási technológia a fóliatömlőbe vagy a silókazalba való betárolás. Vizsgálataink szerint vannak rá példák, hogy ott lett a legprecízebb az erjedés, ahol melasz hozzáadagolásával tartósították a terményt. Ehhez azonban a betárolt anyagnak el kell érnie a 35%-40%-os szárazanyagtartalmat.

Ezt úgy érhetjük el, ha a kaszálás föld és szennyeződésmentesen történik, tehát alternálókaszák segítségével. Az optimális szárítási és rendezelési munkálatokat pedig kondicionálók és rendezelők használatával biztosítjuk. Mi a kondicionálókat illetően a Tubline márkát kínáljuk a gazdálkodók figyelmébe, míg az alternálókaszák esetében a HoneyBee, a rendezelők terén pedig a ROC kiváló termékeit, **amelyeknek méltán büszkén vagyunk KIZÁRÓLAGOS magyarországi forgalmazói!**

Hogyan lesz szennyeződésmentes a kaszálás?**Segítünk!**

- egyenletes, tömör felszínt kell biztosítani a kaszáláshoz,
- 8-10 centiméterre kell kaszálni a takarmánynövényt,
- megfelelő kondicionáló géppel biztosítani kell a termény szétterítését földmentesen.
- a légzési veszteség idejének lerövidítésével pedig gyorsítani tudjuk a száradási intenzitást

Minél hamarabb meg kell, hogy történjen a betakarítás – akár silóba, akár szárítóba, akár tömlőbe – így biztosíthatjuk a takarmány magasabb fehérjetartalmát. A vetőmagtól kezdve egészen a betakarításig, a tartósításig, a tárolásig, ez az egyik legfontosabb kulcskérdése az állattenyésztésnek, és a tejelő tehenekkel foglalkozó gazdáknak.

Optimalizáljuk a betakarító kapacitás teljesítményét!

A betakarítás teljesítményének növelése érdekében ajánljuk a takarmány betakarítás széthúzás lehetőségét. Április első negyedétől közel május végéig a rozs, a lucerna, a tritikále, a vöröshere és azok füves keverékeit.

Érdekes a tritikále és a pillangósokkal történő keverékek vetését is újra kiemelt fontossággal kezelni. A betakarító kapacitás teljesítménye jobban elosztható a betakarítási ablak figyelembe vételével, különös tekintettel a rozsrá, így optimális minőséggel lehet a betakarítási munkákat elvégezni.

Mik lesznek 2022 év legnagyobb kihívásai?

- A legnagyobb kihívások egyikét mindenféleképpen az Európai Unió által elvárt zöldítés fogja jelenteni, a 20%-kal csökkentett műtrágya használat, és a növényirtószerek felhasználási arányának visszafogása.
- Előtérbe kerülnek az ÖKO ÉS BIO gazdálkodások, így újra reflektorfénybe kerülhet a szója, a facélia, a fű- és fűkeverékek, a repce, hajdina, a különböző gyógynövények és társaik.
- Az országban sok helyen jelentkező aszály kivédéseként MÉG IDŐBEN ki kell építenünk a vízmegőrzési és öntözési technológiákat!
- A megnyert pályázatok, és az állami támogatások által biztosított összegek még jobban optimalizált költségvetést igényelnek majd az emelkedő energia és alapanyagárak mellett.

MEZŐGAZDASÁGI GÉPEK**ALKATRÉSZ ÉRTÉKESÍTÉS****VETŐMAG ÁRUSÍTÁS****VÍZGAZDÁLKODÁS****GABONAHÜTÉS-TÁROLÁS**

LEHET-E TOVÁBB NÖVELNI A MIKOTOXIN-ADSZORPCIÓT? A BIOCHEM ÚGY GONDOLJA, HOGY IGEN, ÚJ TERMÉKET JELENTET MEG A PIACON

Forrás: Biochem Zusatzstoffe Handels- und Produktions GmbH, biochem.net

Az utóbbi időben sok előrelépés történt a mikotoxinok iparágra háruló költségeinek tudatosításában, és különféle szervesetlen és szerves anyagokat alkalmaztak azok hatásainak enyhítésére. Ezek azonban csak addig hatnak, amíg az összetevők képesek megbirkózni bizonyos típusú mikotoxinokkal, azonban vannak mikotoxinok - mint például a DON - melyek továbbra is nehezen küzdhetők le a jelenlegi stratégiákkal.

A Biochem Zusatzstoffe Handels- und Produktions GmbH a mikotoxin szektorban szerzett 15 éves tapasztalattal felvértezve, most készen áll arra, hogy mindig egy lépéssel előrébb járjon a mikotoxinok elleni küzdelemben. A B.I.O.Tox® Activ8, egy új, kiterjesztett adszorpciós profilal és természetes detoxikáló-kötőanyaggal rendelkező toxinkötő. És mit tesz ezt a terméket egyedülállóan innovatívvá?

Példátlan adszorpciós képesség

Dr. Heiko Greimann ügyvezető szerint a B.I.O.Tox® Activ8 egyik legjelentősebb tulajdonsága a kiterjesztett adszorpciós profilja, amely magában foglalja a dezoxinivalenol (DON), egy közismerten nehéz mikotoxin adszorbeálódási képességét.

Mint elmagyarázza, a Biochem mikotoxinokkal kapcsolatos megközelítése az adszorbensek köré épül, amelyek olyan összetevők, amelyek visszafordíthatatlanul megkötik a mikotoxinokat az állatok emésztőrendszerében, mint optimális módja a mikotoxinok semlegesítésének az állatokban. A Biochem első sorban adszorbenseket használ, mert ezek gyorsan hatnak, és nagyon jó tulajdonságokkal rendelkeznek a takarmány további feldolgozásához. Más specifikus mikroorganizmusokon vagy enzimeken alapuló mikotoxin-kezelési megoldásokhoz képest az adszorbensek hőállóak, nyomásérzékenyek és hosszú ideig tárolhatók.

Az adszorbenseknek azonban hátrányai is vannak: míg a különböző agyagásványok megfelelő adszorpciós képességet kínálnak az aflatoxin B1 ellen, Dr. Greimann azt állítja, hogy más mikotoxinok adszorpciója „elégtelen”. Ezt a nehézséget a Biochem az „aktivált adszorbensként” emlegetett technológiával oldotta meg.

Röviden, egy aktivált adszorbens feldolgozása annak érdekében történt, hogy „ragadósabbá” tegye, vagy nagyobb valószínűséggel kötődjön tartósan a mikotoxinokhoz, amelyekkel kapcsolatba kerül. „Ebben az összefüggésben az aktiválás a felületek fizikai és/vagy kémiai kezelésére vonatkozik; a nyersanya-

gok mechanikus vagy termikus feldolgozása a felület megnagyobbodásához és a pórusháló optimalizálásához vagy a pórusméret optimális eloszlásához vezet, hogy megfelelő legyen a mikotoxinok megkötéséhez” - mondja Dr. Greimann.

„Mivel a mikotoxin és a kötőfelület közötti kölcsönhatás elektrosztatikus jellegű, egy másik kulcsfontosságú paraméter a töltés mennyisége a kötő felszínhez viszonyítva. Valójában azonban hosszú kísérletezés eredménye, hogy megtaláltuk az egyes új kezelések pontos hatását az adszorbens kötési kapacitására. „Ezeket az optimalizációkat elméletileg nem lehet meghatározni” - állítja.

„Ezért minden munkafolyamat után empirikus vizsgálatra volt szükség.” Így az adszorpciós kapacitás fokozatosan javult a Biochem intenzív tanulmányozásának és kutatásának eredményeként. „Ezen aktivált nyersanyagok szigorú tesztelése évek óta foglalkoztatta a vállalatot.”

A szövetek természetes támogatása a frontvonalakon

Természetesen a tökéletes, mikotoxin-mentes alapanyag továbbra is csak elvárás marad. Réálisan nézve mindig lesz bizonyos mennyiségű mikotoxin a takarmányban; a talajviszonyok, a páratartalom, a tárolás és az egyre melegedő környezet, mind elősegítik a gombák szaporodását. Sőt, még egy olyan toxinkötőanyaggal is, amelynek fizikai-kémiai tulajdonságai javultak, az adszorpciónak mechanikai korlátai vannak – ismeri el Maik Hinrichs, a Biochem K + F vezetője. „Feltételezhető, hogy az állat emésztőcsatornáján keresztül kis mennyiségű mikotoxin felszívódik, és így bekerül a véráramába.»

Ezért ésszerű ennek megfelelően tervezni. Itt jön szóba a B.I.O.Tox Activ8 második új tulajdonsága. Az új termék olyan fitogén adalékanyagokat tartalmaz, mint a polifenolok és a Silybum marianum, amelyek célja a mikotoxinoknak való kitettséggel járó szövetek, szervek támogatása. Ezek közül az első a bélhám. „Ez a fontos akadály a nemkívánatos anyagoktól, mint például az endotoxinoktól vagy a mikotoxinok citotoxikus hatásaitól terhelte”. Az eredmény egy szivárgó bél lehet, ami még több toxin adszorpcióhoz, és más másodlagos, kóros rendellenesség megjelenéséhez vezet, mint például az endotoxinnal kapcsolatos betegségek” - mondja Hinrichs.

A termék fitogén támogatásának másik fontos címette a máj. „A máj látja el a fő feladatot, amikor a mikotoxinok metabolikus méregtelenítéséről van szó. Ebben a folyamatban erősen reakcióképes oxigénformák (ún. oxigéngyökök) keletkeznek. Ezek a rendkívül reakcióképes anyagcseré termékek reagálhatnak fehérjékkel vagy lipidekkel és véglegesen károsíthatják azokat” - meséli

B.I.O.Tox® Activ8

Ideje detoxikálni!

Új

A B.I.O.Tox® toxinkötő termékeinkkel megvédheti állatait minden mikotoxin által okozott szubklinikai és klinikai mérgezéstől, valamint a termelés csökkenésétől.

A **B.I.O.Tox® Activ8** speciális, aktivált összetevőket és **természetes méregtelenítőket** tartalmaz annak érdekében, hogy támogassa az állatok egészségét, teljesítményét, valamint a máj működését. Tudományosan bizonyított, hogy **kiemelkedő kötőképességgel bír** a fuzárium toxinokkal – **kiváltképpen a deoxinivalenollal** – szemben.

Lépjen velünk kapcsolatba: Biochem Hungaria Animal Health and Nutrition Kft.
email: rendeles@biochem.net

 Biochem

Feed Safety for Food Safety®

  [biochem.net](https://www.biochem.net)

Hinrichs úr. „A B.I.O.Tox® Activ8-ban található fitogén adalékanyagok (pl. polifenolok) egyik fontos jellemzője, hogy reagálnak a gyökökkel és semlegesítik azokat. Különleges kémiai és fizikai szerkezetük miatt ezeket az anyagokat gyökfogóknak és membránvédőknek is nevezik.”

Személyre szabott megoldás egyedi igényekhez

A Biochem legújabb adalékanyaga tükrözi a vállalat filozófiáját a mikotoxinok kezelésében: hagyja, hogy a piaci igények fokozzák a specializációt. „Toxinkötő portfóliónk kibővült, mivel a piac új elvárásokat támaszt olyan területeken, mint a genetika (a rendkívül szapora sertés elterjedése), az éghajlati változások, vagy a takarmánytörvény változásai (például az ásványi kiegészítőkben található nehézfémek korlátozása).” – jegyzi meg Dr. Greimann.

Ezért az elmúlt 15 év során a vállalat portfóliója az eredeti „univerzális” toxinkötőből, a B.I.O.Tox®-ból (Dr. Greimann szerint ma is hatékony és nagyon sikeres termék) fejlődött, és specifikusabb termékekkel alakult: **B.I.O.Tox® Z**, amely nagy hangsúlyt fektet a szaporodásbiológia védelmére. Megakadályozza, hogy a zearalenon problémát okozzon a tenyészállatok termékenységében. A **Mybind** szerves mikotoxin kötőanyag ökológiai gazdálkodáshoz; **B.I.O.Tox® Farm**, amelyek lehetővé teszik az uniós gazdálkodók számára, hogy saját keverékeiket saját gazdaságukban gyártsák az uniós előírásoknak megfelelően.

Ezen termékek mellett a Biochem számos mikotoxin-elemzési megoldást is kínál, a **MycService** márkanév alatt. Ezek közé tartozik a MycService Test Kit, egy gyors mennyiségi teszt, melynek használatával az ügyfelek néhány percen belül lát-

hatják az eredményt. A kifinomultabb vizsgálati igények kielégítése érdekében a vállalat rendelkezik a folyadékkromatográfiás-tandem tömegspektrometrián (LC-MS/MS) alapuló **Multi-Mycotoxin Analysis** szolgáltatással, ahol a felhasználók elemzést rendelhetnek mikotoxinhoz, vagy tesztelhetnek toxinokat és metabolitokat. Végül a Biochem egy olyan szolgáltatást is kínál, amely összehasonlítja az ügyfél által használt mikotoxin kötőanyag hatékonyságát a házon belüli szabványával, mérve az adszorbeált és deszorbeált mikotoxinok mennyiségét egy adott mikotoxin kötőanyag alkalmazása után.

Most a B.I.O.Tox® Activ8 toxinkötővel felvértezve – amely megbízhatóan képes megkötni a fuzáriumtoxinokat, például a dezoxinivalenolt (és amely támogatja az állat szervezetét, és fokozza a védő- és méregtelenítő folyamatokat) – a vállalat elsősorban az EU-beli piacokon teszi elérhetővé a terméket, de attól függően, hogy az egyes országokban való regisztráció mennyi időt igényel, Ázsia, a Közel-Kelet, Afrika, Oroszország és Dél-Amerika szintén célpiac.

És ezen túl? „Szándékunk az, hogy problémaközpontú, hatékony megoldásokat kínáljunk és folytatjuk a termékek innovációját és fejlesztését a mikotoxin kockázatkezelési megoldások iránti növekvő kereslet kielégítése érdekében” – ígéri Dr. Greimann. „Ezen túlmenően tekintettel arra, hogy a mikotoxinok és az endotoxinok szinergikus hatásokat fejtenek ki az állatok egészségét és biológiai teljesítményét rontó képességük tekintetében, megvizsgáljuk az endotoxinok elleni megfelelő stratégiák kidolgozását.”

Biochem Hungaria Animal Health and Nutrition Kft.

1171 Budapest, Pesti út 474.

e-mail: rendeles@biochem.net

Speciális fejőgumi az InterPuls-tól

Innovatív fejési megoldások

- » Bimbó kímélő kialakítás és anyag
- » Növekvő fejési átlag
- » Mastitis előfordulásának csökkenése
- » Maximális tehén-komfort
- » Csökkenő szomatikus sejtszám
- » Könnyű tisztítás
- » Megvásárolható és lízingelhető fejőkelyhek

agromilk@agromilk.hu

+36 20 344 6520

AGROMILK

Agromilk Kft.

8000 Székesfehérvár

Tasnádi utca 48.

milkrite
Feel the difference

GeneMax

STgenetics®

**LEGJOBB GENETIKAI
PROGRAM
LEGJOBB BIKÁK**

Prémium spermaminőség!

SexedULTRA4M™

HIGH PURITY

ULTRAFertility

**Legyen haszonélvezője az Stgenetics genetikai programjának,
használja az általunk kínált bikákat!**

GeneMax Kft. * 2315 SZIGETHALOM * Sugár u. 16

Dr. Popovics László: 30 480 3607

Popovics László Gergely: 30 537 8254

email: genemax.kft@gmail.com

AUTOVACCINA KFT.
www.autovaccina.hu
"Az állatállományra szabott védelem."

Dr. Makrai László PhD.
1171 Budapest, Szabadság sugárút 57.
06 30 271 25 13
info@autovaccina.hu

A baktériumok okozta **fertőző betegségek**
folyamatos monitorozása az állományban
(szarvasmarha, juh, kecske, sertés, házi nyúl, baromfifélék stb.)

GYÓGYSZERKÖLTSÉGEK CSÖKKENTÉSE

- ✓ Az izolált bakteriális **kórokozók** azonosítása és jellemzése, antibiotikum-érzékenységének (MIC érték) meghatározása
- ✓ **Céltartó antibakteriális kezelés** lehetőségének megteremtése
Antibiotikum-felhasználás csökkentése
- ✓ **Gyógykezelési szaktanácsadás** - az állatfaj, a kórokozó és az antibiotikum tulajdonságainak figyelembevételével

Az állatállomány igényeire szabott aktív immunizálás
ÁLLOMÁNSPECIFIKUS OLTÓANYAGOK segítségével.

- ✓ Többféle, inaktivált bakteriális kórokozót tartalmazó **kombinált vakcinák** az állatállomány igényeire szabva
- ✓ A változó igényeknek megfelelően, szükség esetén, a vakcina összetétele módosítható
- ✓ Egyenletes védetség kialakítása az állatállományban a helyben előforduló tulajdonságú kórokozókkal szemben

www.autovaccina.hu | Az állatállományra szabott védelem.

www.autovaccina.hu | Az állatállományra szabott védelem.

SCHAUMASAN PREMIUM

Négyes hatóanyagkombinációval
segít csökkenteni a toxinok hatását

CERAGEL

Tengeri alga kivonat megköti a toxinokat és az endotoxinokat is, stabilizálja a bélflórát

BETAIN

Tehermentesíti az anyagcserét

SCHAUMATOX & BENTONIT

Toxinkötők

ANTIOXIDÁNSOK

Gyökfogó szerep

SCHAUMASAN BASIS

ÁSVÁNYI TOXINKÖTŐK ÉS CERAGEL KOMBINÁCIÓJA

Védelmet nyújt a takarmányok alacsony mértékű vagy ismeretlen eredetű toxinterheltsége esetén

Kellemes Karácsonyi Ünnepeket
és Boldog Új Évet kíván
Önnek a
H. Wilhelm Schaumann Kft.

info@schaumann.hu | www.schaumann.hu
Dunántúl - Fridinger Ferenc: +36 30 459 4940
Kelet-Magyarország - Szarvas Péter: +36 30 598 6531
Bonnay Victor - ügyvezető: +36 20 316 7404

SCHAUMANN
ERFOLG IM STALL

BEMUTATJUK:

Sexcel

Sexed Genetics

Gyorsítsa meg a genetikai előrehaladást!™

Ez az, amire várt...

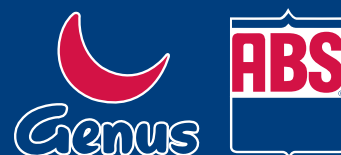
- **Áttörés a spermaszexálás technológiájában**
- **Megnövelt relatív vemhesülési ráta***
- **Listavezető bikáink szexált szaporítóanyaga is elérhető**

21. századi technológia alkalmazásával hozták létre az iparág legelismertebb szakértői a Sexcel™ szexálási eljárást, hogy ezáltal több, nagy genetikai értékű vehem legyen az Ön állományában.

Tel.: +36 79 564 094

www.abshungary.hu

*Az ABS Real World Data® adatai alapján

BORJAK TÉLI TAKARMÁNYOZÁSA ÉS MENEDZSMENTJE

JOSERA GmbH & Co.

Fordította: Katonáné Stiller Krisztina, Inter-Mix Kft.

A téli szezonban felül kell vizsgálnunk a borjúnevelési technológiánkat is. Az időjárás változása mindig gondot okoz, tipikus, hogy megnő az egyébként is jelen lévő fertőzések veszélye, ugyanakkor a borjú egészségére és teljesítményére is külön terhet jelent. A téli időszak a lehülés mértékétől függően befolyásolja a borjú táplálóanyagok iránti igényét.

A hideg-stressz csökkenti a borjú szervezetének védekező képességét, így a borjú fogékonyabb lesz a hasmenésre, tüdőbetegségekre vagy egyéb fertőzésekre. Annak érdekében, hogy a borjak könnyebben vegyék fel a harcot ezekkel a kihívásokkal szemben, a tejpótló tápszer koncentrációt emelni lehet a megnövekedett szükségleteknek megfelelően. A borjak itatását és gondozását is alaposan át kell gondolni a gondozókkal együtt, hogy a protokoll a lehető legjobban be legyen tartva ebben a kritikus időszakban. Az alábbiakban összegyűjtöttük a sikeres téli borjúnevelés egyes szempontjait.

Téli itatási praktikák

A borjak takarmánya életük első hetében kizárólag a tejpótlón alapszik, később kezdik el felvenni az indítótápot és a tömegtakarmányt. Téli időszakban a borjú anyagcseréje felgyorsul, ezzel tartva a testhőmérsékletet a hideg, nedves időjárási körülmények között. A megnövekedett létfenntartási energiaigény kielégítésére a borjak számára több tejpótló tápszer kell biztosítani. Az ajánlások szerint a kompenzálás mértéke a következő: 20°C alatt minden 5°C csökkenésre napi plusz 50 g tápszer kell itatni (AHDB Dairy, 2015). A téli időszakban a megnövekedett igényekhez igazított takarmányozásnak további hatása is van: kísérletekkel igazolták, hogy a télen született üszők az első laktációban több mint 500 kg-mal kevesebb tejet termeltek az ugyanazon telepen a nyáron született üszőborjakhoz képest (Soberon et al. 2012). Az alacsonyabb tejhozam a borjú fejlődésének kritikus

fázisában történő alultáplálásnak volt tulajdonítható. A megnövekedett táplálóanyag- és energiaigény kielégítésére hatékonyabb megoldás a tejpótló koncentráció növelése, mint pusztán magasabb zsírtartalmú termékekre váltani a téli időszakban. Hogyan lehetséges ez? Habár a zsír energiartalma kétszer annyi, mint a laktózé, mégis 1% zsírtartalom emelése a termékben mindössze 0,2 MJ/kg energianövekedést eredményez a tejporban (Vermeire 2015). A zsírtartalom növekedése ráadásul csökkenti a laktóz tartalmát, amely az 1-2 hetes borjú számára elsődleges energiaforrás. Az emelt koncentráció mellett szóló további érv, hogy a jó minőségű, 20 MJ/kg energiatartalmú tejpótlóval 50 g-onként extra 1 MJ energiát biztosítunk a borjú számára, ami jóval hatékonyabb megoldás a hideg-stressz kompenzálására! Mi történik, ha télen a magasabb zsírtartalmú tápszer emelt koncentrációban itatjuk? Ha emelt koncentrációban itatunk magas zsírtartalmú tejpótló tápszerrel, akkor a tápszer zsírtartalma lehetőleg ne legyen magasabb, mint 20%, mivel a feleslegben bevitt zsír veszélyezteti a borjú májának működését. Ugyanúgy, mint a felnőtt szarvasmarha esetében, a borjú is csak korlátozott mértékben képes a zsírokat emészteni, emiatt a felesleg raktározódik a májban (Pantophlet et al. 2016), sejtszintű stresszt és metabolikus problémákat okozva.

Még egy fontos tényező az itatásban, hogy különösen télen rendkívül fontos a felvett tejpótló mennyisége, ezért nem elegendő vonallal megjelölt vödörrel itatni és csak megbecsülni az elfogyasztott mennyiséget, hanem rutinszerűen kell ellenőrizni a felvett tejpor mennyiségét, automatás itatás esetén pedig az automatát rendszeresen kalibrálni kell. A gyors lehülés miatt az itatási hőmérsékletnél enyhén magasabb hőmérsékleten adjuk a borjúnak a tejpótlót.

A borjú elhelyezése

Legyen szó akár borjakról, bárányokról, vagy malacokról, fajtól függetlenül az újszülött állatok elhelyezését ugyanúgy kell értékelnünk, mintha nekünk magunknak kellene a szabad ég alatt aludni egy szál pizsamában. Lehet, hogy furcsán hangzik, de a szavak mögött ott rejtőzik a gyakorlati tartalom. Az újszülött állatok fekhelye legyen meleg, száraz és huzatmentes. Ez azért kiemelt jelentőségű, mert az újszülött borjúnak kevés a tartaléka, így a testhőmérséklet szabályozására is korlátozott a kapacitása. Ahhoz, hogy borjaink a télen is megfelelően fejlődjenek, kiemelt figyelmet kell fordítanunk az elhelyezésükre is.

KELLEMES KARÁCSONYI ÜNNEPEKET ÉS BOLDOG ÚJ ÉVET KÍVÁNUNK!

Borjú tejpotló tápszerek

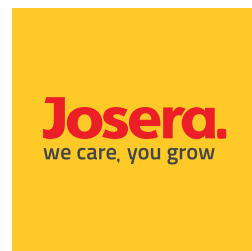
a Nutreco company

Takarmány-kiegészítők

GIANT
BY TOBROCO

Rakodógépek

Takarmány-kiegészítők,
silótartósítók

Mobil tej kiosztó kocsik,
ítató automaták, borjúketrecek

Kolozstrumkezelő rendszerek

Csúcsgenetika

Takarmány keverő-kiosztó
kocsik

INTER-MIX KFT

1172 Budapest, Rétifarkas u. 6. • Tel.: +36 1 402 1010

• HASZONÁLLAT-TAKARMÁNYOZÁS
• SZARVASMARHA SZAPORÍTÓANYAG
KERESKEDELEM ÉS TENYÉSZTÉSI TANÁCSADÁS

• HOBBIÁLLAT-TAKARMÁNYOZÁS
• ÁLLATELEDEL KERESKEDELEM ÉS TANÁCSADÁS

• GÉP- ÉS ALKATRÉSZ-ÉRTÉKESÍTÉS
• SZERVIZ

Íme néhány tipp:

A száraz borjúnak jobb a hőszigetelése. A borjú számára a nyirkos levegő legalább olyan káros, mint a hideg levegő. Minél vastagabb levegőréteg szorul a borjú bőre és a szőrzet felülete közé, annál jobb a hideggel szembeni védelem. Ha a szőrzet nedves és rátapad a testfelületre, akkor ez a szigetelő hatás megszűnik. Nézzük meg a borjakat: piszkos, trágyafoltos a térd vagy a csánk? Ha igen, akkor ideje feltölteni az almot. Másik jó ellenőrzési módszer, ha 30 másodpercre letérdelünk az alomba. Ha felállunk és nedves a térdünk, akkor a teljes almot ki kell cserélni, mert a borjú befészkelődik az alomba és egész éjszaka nedves almon fog feküdni. A laza, bolyhos alomnak szigetelő hatása van, a szalma mennyisége pedig akkor megfelelő, ha a fekvő borjúnak nem látjuk a lábait.

A huzatmentes box csökkenti a borjú hőveszteségét. Egyes telepeken láttam olyan megoldást is, ahol a borjúketrec alja lyukacsos, ezáltal javul a levegő áramlása, aminek köszönhetően a borjú szárazon marad. Ez nagyon jó, ha a külső hőmérséklet magas, viszont a padozaton átáramló hűvös levegő az almon is áthalad és hűti a borjút. A megfelelően vastag alom csökkenti ezt a hatást. A telepeken folyamatosan ellenőrizni kell a huzatot a borjúnevelő területeken, különös tekintettel a széleken lévő borjúházakra. Ha a borjúházak az istálló szélétől védett oldalon vannak elhelyezve, távol az uralkodó széliránytól, akkor is ellenőrizni kell, hogy nincs-e szélörvény hatás. A szél hűtő hatásának ellenőrzésére egy gyors módszer, hogy csavarjunk nedves rongyot egy hőmérő köré és olvassuk le a hőmérséklet csökkenését. Szélsőséges esetben a borjúház bejáratára takarót lehet akasztani, ezzel védve a borjút a huzattól.

A meleg ital belülről melegít. Extrém időjárási körülmények esetén, ha a munkaszervezés ezt lehetővé teszi, akkor a kétszeri itatás helyett osszuk el a napi adagot háromszori itatásra, ez igen jól tesz a borjaknak. Ez két okból is előnyös: egyrészt az emelt koncentrációjú napi adag több részre oszlik, másrészt a tejpótló tápszer melegítő hatása a borjú számára olyan, mint nekünk egy csésze meleg tea. Ez javítja a borjú vérkeringését, átmelegítve a végtagokat, amelyek a legjobban ki vannak téve a lehűlésnek. A jó vérkeringés az immunrendszert is támogatja, ezzel segítve a hatékonyabb védekezést a fertőző betegségek ellen.

Megfelelő menedzsment mellett tehát a hideg időjárás sem okozhat problémát. Az alapvető szabályok betartásával télen is erős, egészséges borjakat nevelhetünk.

Összefoglalás

A téli időszak a borjúnevelés szempontjából is komoly kihívást jelent. Nagy gondot kell fordítanunk a borjú megfelelő energia-ellátására, emellett az elhelyezés és megfelelő mennyiségű, jó minőségű szalma alom is kiemelt jelentőségű. A borjúház iránti követelmény, hogy megfelelő szellőzés mellett huzatmentes legyen, ezzel is védelmet nyújtva a borjak számára. A borjúház bejáratának tájolására is ügyelni kell, ne az uralkodó szélirány felé nézzen. A borjúházak fölé további tetőt is lehet építeni, ezzel megóvhatók az állatok a csapadéktól is.

Az Inter-Mix Kft. teljes körű megoldás csomaggal áll partnereinek rendelkezésére a borjúnevelés terén. Nem csak kiemelkedő minőségű tejpótló tápszerekkel, hanem a legújabb generációs tejtaxival, borjú itató automatával, higiénikus kolosztrum kezelő rendszerrel, borjúházakkal, ketrecekkel, stb. is ellátjuk a tejelő telepeket. Az általunk forgalmazott gépekhez, berendezésekhez teljes körű szervizhálózatot és alkatrész-ellátottságot biztosítunk.

KELLEMES KARÁCSONYI ÜNNEPEKET ÉS BOLDOG ÚJ ÉVET KÍVÁNUNK!

A ColoQuick, rendszer és a Sprayfo borjú tejpótló tápszerek hivatalos magyarországi forgalmazója:

1172 Budapest, Rétifarkas u. 6. Tel.: +36-1-402-10-10,
Fax: +36-1-402-10-11, e-mail: intermix@intermix.hu, www.intermix.hu

További információ: www.lifestartscience.com

Információ: www.intermix.hu Borjúnevelés menü Sprayfo

*KELLEMES KARÁCSONYI
ÜNNEPEKET ÉS BOLDOG ÚJ
ÉVET KÍVÁNUNK!*

**Szeretettel várjuk az AgrárgépShow-n!
2022. január 26-29.
Budapest**

Kapcsolat: Masterrind Magyarország Kft.
Tel.: +36 30 921 6022, +36 30 400 9856

www.masterrind.hu
masterrind@masterrind.hu

**SZARVASMARHA-TENYÉSZTÉS
MESTERFOKON**

MASTERRIND
MAGYARORSZÁG KFT.

P3-oxy Foam D

Aktív hab a tőgy előtisztításához

A leghatékonyabb megoldás a környezeti kórokozókkal szemben!

Tulajdonságok:

- kiválóan tisztít
- jól látható, nem csepeg
- fertőtlenítő hatású
- bőrápoló és védő hatású
- segíti a tejleadást
- néhány másodperc alatt használatra kész aktív hab
- a tőgybimbó teljes felületét befedi
- egyszerűen letörölhető tőgytörő papírral
- gazdaságos termékfelhasználás
- egyszerűen használható, biztonságos és gazdaságos.

Gazdaságos:
10 l termék
6000-6500
állatra elegendő!

Kiszerezés:
10 l
210 l
950 l

P3-cide FOAM

Hab alakú higiénés tőgyápoló szer mindennapi használatra

Jelentős mennyiségben tartalmaz (bőrvédő-) hidratáló komponenseket az epidermisz külső rétegének a kezelésére. A **P3-Cide Foam** fokozott védelmet nyújtó dermatológiai összetevők tulajdonságait kombinálja. A habosodó felületaktív anyag lehetővé teszi a tőgybimbók tisztítását fejés előtt, és jó tőgyvédelmet biztosít fejés után.

Kiszerezés: 10 l

Tulajdonságok:

- kiváló termék, amely fejés előtt és után is alkalmazható (elő- és utóhabosítás)
- fokozott tisztító hatás
- „vizuális” alkalmazás, és hosszantartó jelenlét a tőgyön
- fejés „száraz kézzel”

Gazdaságos: 10 l termék 6000-6500
állatra elegendő!

Teljes körű higiéniai megoldás

ECOLAB®

Ecolab-Hygiene Kft.
1139 Budapest, Váci út 81-83.
Telefon: +36 1 886 1315
Fax: +36 1 886 1320

Hivatalos forgalmazó: Animal-Hygiene Kft.
Kiss Attila: +36 30 229 6794
Molnár Helén: +36 30 952 9678
Mozsár-Molnár Bettina: +36 30 334 2592

*Ezúton kívánunk minden Kedves Partnerünknek
Kellemes Karácsonyi Ünnepeket és jóvedelmező Boldog Új Évet!*

MÁR 10 000 GAZDA HASZNÁLJA AZ EGYEDÜLÁLLÓ AHV-FÉLE MEGKÖZELÍTÉST

Az egyedülálló AHV-féle egészségügyi megközelítés már több mint 10 000 gazda életét könnyítette meg világszerte. Miben rejlik a megközelítés egyedisége, és milyen tervei vannak a cégnek az elkövetkező évekre? Jan de Rooy vezérigazgatóval és Gertjan Streefland stratégiai igazgatóval beszélgettünk.

Jan és Gertjan lelkesen mesélnek az AHV múltjáról, jelenéről és jövőjéről. Ha megnézzük, hogy milyen fejlődésen ment keresztül a vállalat, láthatjuk, hogy az utóbbi időben sok minden megváltozott. „Például zwollei központunkban most már saját laboratóriumunk is van, ahol a kutatás-fejlesztési részlegen saját mikrobiológusaink és állatorvosaink dolgoznak, akik folyamatosan tesztelik és fejlesztik termékeinket. Zwolle mellett Leidenben is van egy laboratóriumunk, ahol többek között Peter Nibbering (a Leideni Egyetemi Orvosi Központ mikrobiológusa/immunológusa) vizsgálja azt, hogy a molekulák, baktériumok és a biofilm hogyan reagálnak megoldásainkra. Mely problémákra mely hatóanyagok jelentik a megoldást? Biológusainkat ez a kérdés foglalkoztatja nap mint nap” – meséli Jan.

TERMÉKEIK KIVÁLÓ MINŐSÉGŰ ALAPANYAGOKBÓL KÉSZÜLNEK!

A kutatás-fejlesztési részleg mellett a minőségbiztosítás színvonala is nőtt. A minőségellenőrzési/minőségbiztosítási részleg létrehozásával, ahol több, nagy tapasztalattal rendelkező szakember dolgozik, a vállalatok szintet lépett. „Amikor valaki a megoldásainkat használja, sokszor fogalma sincs arról, mi minden kell ahhoz, hogy jó terméket tudjunk készíteni. Házon belüli laboratóriumunkban mikrobiológusok és állatorvosok dolgoznak, rendelkezünk kutatás-fejlesztési és gyártási részleggel, szakértőink a terepen végzik munkájukat és így tovább. Egy termék fejlesztése azonban mindig az alapanyagoknál kezdődik. Ahhoz, hogy garantálni tudjuk a minőséget, az alapanyagoknak alapos vizsgálatokon kell átesniük. Minőségbiztosítási csapatunk bővítésével, bizonyossággal állíthatjuk, hogy a felhasznált alapanyagok kiváló minőségűek” – mondja Gertjan.

MIÉRT MŰKÖDNEK OLYAN JÓL AZ AHV MEGOLDÁSOK?

Ha a világszerte az AHV megoldásait használó gazdák száma meghaladja a 10 000-et, akkor biztosan működnek, de vajon miért? Erre a kérdésre Gertjan egyből felélénkül, hiszen állatorvosként szeret erről beszélni. „A válasz nagyon egyszerű. Jelenleg mi vagyunk az egyetlen olyan vállalat, amelyik ilyen jellegű megoldásokat kínál. Hallani persze olyan cégekről, amelyek valamilyen folyadékot, gél vagy bólust gyártanak, de senki nem használja egyedülálló quorum sensing módszerünket. Néha olyat is hallani, hogy más hasonló megoldások is működnek, ami igaz is, legalábbis átmenetileg. Ha egy állat olyasmit eszik, amivel korábban még nem találkozott, valamilyen módon reagál rá. A probléma azonban lassan akkor is megszűnik, ha nem teszünk semmit. Sajnos ezek nem hosszú távú megoldások, mert a problémák átmenetileg megbújhatnak

ugyan a szervezetben, de attól még ott vannak. A mi termékeink attól lesznek egyediek, hogy valóban kezeljük a problémákat.

Megoldásainknak köszönhetően a felhasználók nemcsak azt látják, hogy hogyan reagál a szervezet az első néhány hétben, hanem – ami sokkal fontosabb – azt is, hogy mi történik hosszú távon. A vizsgálatok azt mutatják, hogy a termékeinkkel kezelt állatoknál a problémák kisebb eséllyel jelentkeznek újra. És ez az, amit mindenki szeretne, hogy ne csak ideiglenesen oldjuk meg a problémákat, hanem megakadályozzuk azt, hogy azok a jövőben újra előforduljanak” – mondja Gertjan.

AZ ÖNTANULÓ SZÁMÍTÓGÉPES RENDSZEREKTŐL LASSAN ELVÁRT AZ, HOGY ELŐRE JELEZZÉK A PROBLÉMÁKAT

Az AHV megoldásokat azonban nem csak a technológia és az teszi egyedivé, ahogyan működnek. Jan szerint a dolog többről szól, mint a termékek gazdák részére történő leszállítása. „Mi nemcsak egy terméket kínálunk a gazdáknak, hanem egy olyan koncepciót, melynek célja az állatok egészségi állapotának optimalizálása. Ennek valóban részét képezik a termékek, sokkal fontosabb azonban a segítségnyújtás és az adatok elemzése. A termék előállítás egy dolog, a gazdák megfelelő tájékoztatása annak hatásáról és helyes alkalmazásáról azonban már más kérdés. Szakembereinknek megtanítjuk azt, hogy a robotok adatai vagy a tejtermelési nyilvántartások eredményei alapján hogyan tudnak tanácsot adni. Adatelemzőink nemcsak azt figyelik, hogy melyik állat szenved valamilyen problémától, hanem azt is, hogy melyik állatnál fog valószínűleg valamilyen probléma felmerülni. Öntanuló számítógépes rendszereinknek köszönhetően lehetőség van a problémák korai felismerésére. Adatelemzőink keményen dolgoznak ezen, és ez lesz a közeljövőben megvalósítandó fejlesztéseink egyike. Hiszen az egészséggel kapcsolatos problémák kezelése csak egy dolog, a végső cél természetesen a megelőzés” – mondja Jan.

ÉVI HATMILLIÓ AHV BOLUS

Jan és Gertjan elmondása szerint az AHV a következő néhány évben is tervez különféle újításokat. A 2022-es év újítása a géppark bővítése lesz. Jövőre Zwollében két új gép kerül üzembehelyezésre, ami évi hatmillió bólusra emeli majd a gyártási kapacitást. „Ha a több mint 20 ország valamennyi gazdájának igényeit ki szeretnénk elégíteni, muszáj fejlesztenünk. Az évi hatmillió bolus azt jelenti, hogy továbbra is biztosan ki tudjuk szolgálni ügyfeleinket.”

A gépek mellett számos további fejlesztés is történt azokban az országokban, ahol az AHV jelen van. „Világszerte új irodákat nyitottunk, központunkban pedig létrehoztunk egy olyan oktatási intézményt, melynek célja a szakembereink képzése. Ez az egész csapat tudásszintjét növeli, ami a gazdák javát szolgálja. Meglátjuk, hogy mit tartogat számunkra a jövő” – zárja a beszélgetést Jan és Gertjan.

TÖBBET SZERETNE MEGTUDNI AZ AHV MEGOLDÁSOKRÓL ÉS AZ ÁLTALUNK KÍNÁLT SEGÍTSÉGNYÚJTÁSRÓL?

VEGYE FEL VELÜNK A KAPCSOLATOT

DZURÓ TÍMEA
(KÖZÉP-MAGYARORSZÁG)

➤ TEL.: +36 70 415 7901
➤ DZURO@AHVINT.COM

KOLLÁTI TAMÁS
(KELET-MAGYARORSZÁG)

➤ TEL.: +36 70 417 8903
➤ KOLLATI@AHVINT.COM

KENYERES ATTILA
(NYUGAT-MAGYARORSZÁG)

➤ TEL.: +36 70 414 5204
➤ KENYERES@AHVINT.COM

KÖZPONTI IRODA // BUDAPEST, 1117 BUDAFOKI ÚT 187-189 // TEL.: +36 1 617 4747 // MAGYARORSZAG@AHVADRIA.COM // AHVINT.COM

CSÜLÖKÁPOLÁS DELAVAL MEGOLDÁSOKKAL

Kis Endre

Solution manager, DeLaval Kft.

A tehenek sántaságának számos oka lehet: takarmányozási hiányosságok, rossz higiéniai körülmények, szabálytalan körmözés, állólóméretezési problémák, kemény járőfelületek vagy a rendszeres lábfürösztés hiánya. A sántaság csökkenti a tejtermelést, korai selejtezéshez vezet és negatív hatással van a termékenységre. A tehenek ilyenkor hajlamosabbak a tőgygyulladásra és természetesen a kezelési költségek is megnövekednek. A sántaság miatti költség- és tej kiesés körülbelül 100-200 euróra becsülhető tehenenként (forrás: www.milkproduction.com). Ha összevetjük a költségeket azzal a ténnyel, hogy az állományok közel 20%-át érinti ez a probléma, könnyen belátható, hogy a megelőzés ez esetben is fontosabb és egyszerűbb, mint a kezelés.

A csülkök nem maradnak egészségesek „maguktól”; minden állattartónak időt kell szánnia a csülkök egészségének javítására. A jó menedzser ezt beilleszti a napi programjába, és ahelyett, hogy folyamatosan sánta teheneket kezelne, inkább a problémák megelőzésére törekszik. A növekvő költségek és a csökkenő haszonkulcsok elkerülhetetlenül problémát jelentenek. Az egyik válasz az állomány méretének növelése, de ez nyomást gyakorolhat a meglévő létesítményekre és tehenekre, aminek gyakori következménye a sántaság gyakoribb előfordulása.

PADOZATOK ÉS KÖZLEKEDŐK

A helyváltoztatás minden tehen számára fontos tevékenység. Legeltetési rendszerekben a teheneknek nagy távolságot kell megtenniük az istállóig, és bár a mozgás a kötetlen tartású rendszerekben korlátozott, a szociális és egyéb tevékenységekhez még mindig jelentős mértékű mozgás kapcsolódik.

A padozat minősége vagy állapota a szarvasmarha telepeken fontos környezeti tényező, és jelentősen

**A sántaság csökkenti
a tejtermelést és korai
selejtezéshez vezet.**

befolyásolja a teljesítményt. A rossz padozat a láb-sérülések és a lábvég ill. csülök rendellenességek számának növekedéséhez vezet, és a tehen hátsó külső körmein a talpfekélyek gyakoribb előfordulását eredményezi. Ezt leggyakrabban maga a járás és a hierarchiából eredő konfliktusok kikerülése, a „megugrás” miatt fellépő nyomás okozza, amit tovább

súlyosbít a közlekedő folyosókon gyakran használt beton koptató jellege. Az ideális padozat tiszta és kényelmes a tehenek számára, egyenletes és csúszásmentes, anélkül, hogy túlságosan koptatná a körmököt. A padozatnak egyszerűen kivitelezhetőnek, tartósnak, könnyen kezelhetőnek és karbantarthatónak kell lennie.

A beton régóta a legelterjedtebb padozatanyag a zárt állattartó rendszerekben, ám nem kifejezetten állatbarát megoldás, mivel fokozza a lábakra ható terhelés fizikai hatásait. A padozat rugalmatlan jellege irritálja a szarut és fokozza a véráramlást, ami a csülökszaru gyorsabb növekedését okozza. Egy olyan puhább, rugalmasabb anyag, mint például a gumi, megfelelő alternatívát jelenthet, hiszen a beton tetejére helyezhető, így a felület kevésbé koptatja a körmököt. A padozat kevésbé lesz csúszós, és jobban csillapítja a terhelést, lehetővé téve a körmök számára, hogy a felületbe süllyedjenek. A gumi dokumentáltan hosszabb lépést és alacsonyabb lépési gyakoriságot tesz lehetővé a tehenek számára, és a betonnál vagy az aszfaltnál nagyobb mértékben csökkenti a csúszás kockázatát. A kevésbé csúszós felület csökkenti a sérülések számát, és növeli a mobilitást.

A DeLaval R18P gumiburkolat kiváló minőségű és tartós megoldást jelent. Különböző méretű közlekedőfolyosók, elővárók, fejőházak burkolására alkalmas. A felső oldala csúszásmentes, az alján pedig 4 mm mély barázdák biztosítják a folyadék elvezetését. Felszerelése egyszerű, az egyes darabok puzzle-szerűen illeszthetők össze, akár egy kirakós játék. A DeLaval R18P nem igényel különösebb karbantartást, és tisztítása bármilyen magasnyomású tisztítóval elvégezhető.

A DeLaval R18P megkönnyíti a tehenek bejutását a fejőházba, ezáltal gyorsabbá teszi a tehenforgalmat és magát a fejési folyamatot. A gumifelület beépítésével jelentősen nő az állatok kényelme, és elkerülhető a csúszásveszély. Javítja az állatok mozgását, a hőérzékelést, az egészséget, a takarmányfelvételt és a tejelő tehenek általános teljesítményét. A gumifelület a betonlap élettartamát is meghosszabbítja. A DeLaval R18P gumifelület kompatibilis a trágyalehúzó berendezésekkel is. Mindezt figyelembe véve bátran kijelenthetjük, hogy a DeLaval R18P-be történő befektetés garantáltan viszonylag rövid időn belül megtérül. A DeLaval R18P gumimatrac a DLG Focus teszten megfelelt.

LÁBVÉGÜRÖSZTÉS

A sántaság és az abból eredő veszteségek csökkentésére különböző kezelési módok állnak rendelkezésre. A fertőző csülökbetegségeket azonban különösen nehéz leküzdeni. A fertőző sántaság megelőzése sokkal könnyebb, olcsóbb és sikeresebb, mint a kezelése, és itt különös jelentősége van a lábvégfürösztésnek. Betegségek kitörésekor lábvégfürösztésre van szükség, hogy megelőzzük az állatok krónikus állapotának kialakulását. A lábvégfüröszítő berendezést azonban mindig rutinszerűen kell alkalmazni, mint a fertőző lábvégbetegségek elleni védekezés és nem a gyógyítás eszközt, ahogyan a tőgygyulladás elleni védekezéshez is naponta használunk tőgyfertőtlenítő szereket. A lábvégfürösztés nem helyettesíti a megfelelően higiénikus környezetet, de segít a környezeti tényezők ellenőrzésében, amelyek a lábvég ápolást olyan összetett feladattá teszik.

A lábvégfürösztsést leggyakrabban a DD megelőzésére és ellenőrzésére használják. A csülökbetegségek hatékony megelőzése érdekében és a környezetre gyakorolt hatás minimalizálása miatt, általában biológiailag lebomló megoldásokat javasolnak.

A DeLaval 4Hooves csülökfüröszítő sósavat is tartalmaz, hogy növelje az alkil-dimetil-benzilammónium-klorid fertőtlenítő hatékonyságát nagy mennyiségű trágyával érintkezve. A trágya takarmányeredetű cellulózban gazdag anyag, amely sok negatív töltésű részecskét tartalmaz. Ezekhez a részecskékhez olyan pozitív töltések kapcsolódhatnak, mint amelyek például az alkil-dimetil-benzilammónium-kloridban találhatóak. Amint a trágya megköti az alkil-dimetil-benzil-benzilammónium-klorid részecskéket, az már nem képes mikrobiális aktivitásra, és ezért nincs hatása. A sósav hozzáadásával bevezetett nagy mennyiségű pozitív protonok versenyeznek az alkil-dimetil-benzilammónium-klorid részecskékkal a negatív töltésekért. Amikor a trágya negatív töltésű részecskéit a sav pozitív protonjai megkötik, az alkil-dimetil-benzilammónium-klorid részecskék már nem tudnak hozzájuk kötődni, így azok oldatban maradnak és ellátják a kívánt funkciót, tovább növelve a szer hatékonyságát.

A DeLaval EasyStride egy koncentrált csülökfüröszítő szer, amely nem tartalmaz antibiotikumokat, kvaszervegyleteket, formaldehidet, réz-szulfátot és nehézfémeket. Az oldat 10%-os trágyaterhelésig fertőtlenít, pl. hatékonyan elpusztítja a *Treponema Denticola*-t. 10%-os trágyaterhelés felett az oldat színe kékről zöldre változik. Használata biztonságos az emberek, az állatok és a környezet számára egyaránt. Holland és amerikai kísérletek bizonyították, hogy 2%-os oldata hatékonyabb, mint a formaldehid vagy a réz-szulfát (5%), és kiváló eredményeket ért el a Mortellaróval küzdő gazdaságokban.

Rendkívül fontos a lábvégfüröszítő vegyszerek pontos adagolása és az előírtak szerinti rendszeresen cseréje. Ellenkező esetben a szennyezett füröszítő oldat elveszítheti fertőtlenítő hatását, sőt további fertőzések közvetítője lehet.

*A hely, ahová
minden tehén
be akar jutni.*

POWEROBOT
Club

OPEN 24 HRS

PoweRobot:

fejőrobotra optimalizált, egyedi
takarmányozási programok a Cargilltól

Cargill®

Cargill Takarmány Zrt.
1134 Budapest, Váci út 37., Telefon: +36-1/236-4500
E-mail: vevoszolgalat@cargill.com

© 2019 Cargill, Incorporated. All Rights Reserved.

Drewitt és Goulbourne Kft.

Istállók csúszásmentesítése betonmarással

100%-os elégedettséggel

Már több mint 250 000 m² felmárt terület!

Előzze meg a szétcsúszásokat!

Rövid határidőre vállaljuk

Állattartó telepek beton padozatának csúszásmentesítését.

Megtérülése:

Egyetlen kieső állat értéke magasabb lehet, mint a betonmarás költsége.

Termékeink:

Arnold Gábor

Mobil: +36-30-55-78-824

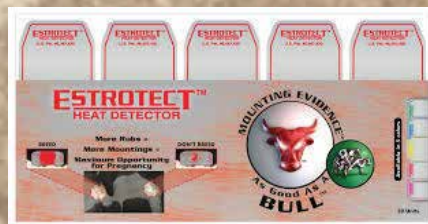
gabor1002@gmail.com

Kelet-

és Észak-Magyarország

Szlovákia és Szerbia Területi

képviselő

Szabó Lajos

Mobil: +36-70-37-56-662

E-mail: lalesz32@gmail.com

Nyugat- és Dél-Magyarország

Románia és Szerbia

Területi képviselő

Dr. Dizseri András

Mobil: +36-30-93-95-051

Tel/fax: +36-25-461-052

E-mail: dizseri@freemail.hu

Ivarzásmegfigyelő Matrica

Borjú Mentő

Többféle Itatószelep

Bendőpumpa (Drencs)

Infúzió

Borjúitatók drenccsel

Spermamelegítők

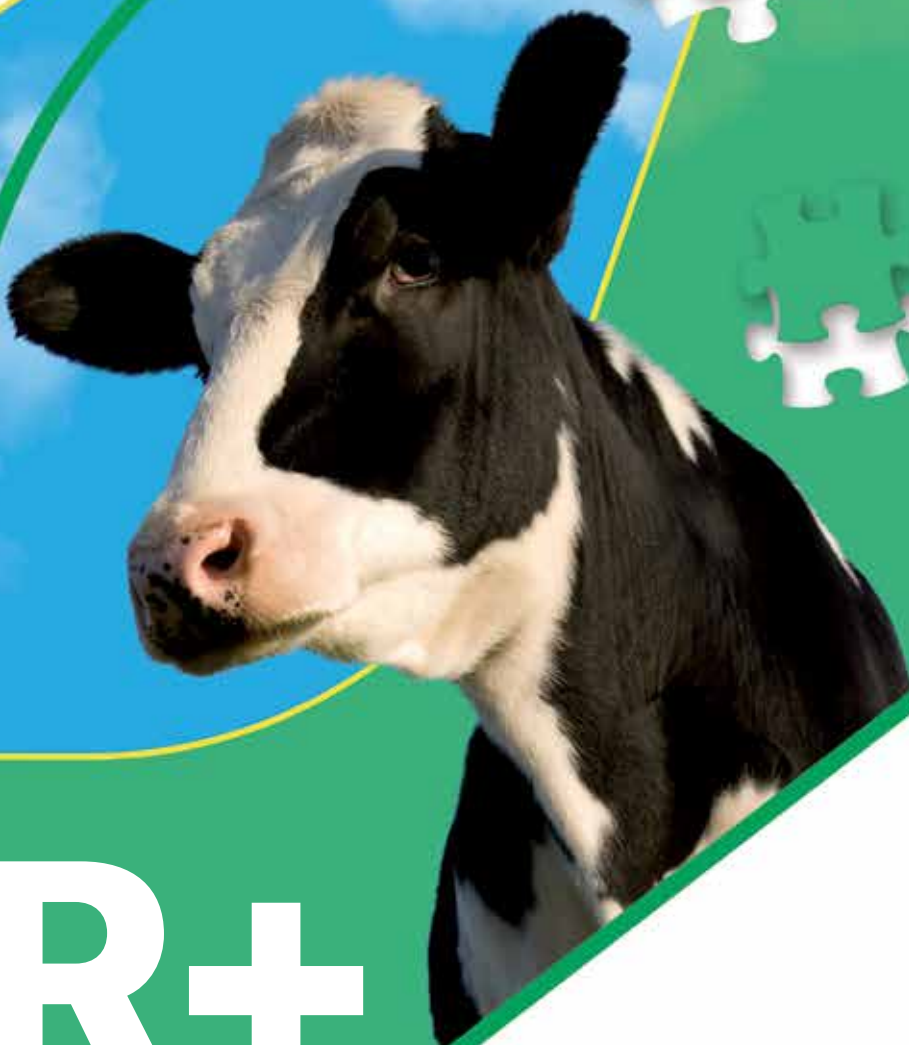
Szarvtalanító pisztoly

Tőgyápoló krém

www.Drewitt.hu

AGROFEED

Tudás, ami táplál

TMR+

Az eredményes takarmányozáshoz számos más telepi munkafolyamatot is figyelembe kell venni. Úgy lehet igazán hatékonyan üzemeltetni egy telepet, ha a különböző területek szakértői és a telep szakmai vezetői egy munkacsoportot alkotnak.

Szakmai csapatunk a **TMR+ Program (Takarmányozás, Menedzsment, Reprodukció)** kidolgozásával a telepeket érintő kihívások széles körére **hatékony megoldást** ad.

További információkért keresse szaktanácsadó kollégáinkat:

Nyugat-Magyarország

Trombitás Martin / 30/820-9384
martin.trombitas@agrofeed.hu

Komlósi Gergely / 30/219-8448
gergely.komlosi@agrofeed.hu

Darvas Attila / 30/533-6717
attila.darvas@agrofeed.hu

Kelet-Magyarország

Kósa Levente / 30/364-1931
levente.kosa@agrofeed.hu

Mucsi József / 30/151-8752
jozsef.mucsi@agrofeed.hu

Tatár József / 30/641-8135
jozsef.tatar@agrofeed.hu

Dr. Papp Péter / 30/219-5173
kérődző-egészségügyi szakállatorvos
peter.papp@agrofeed.hu

Központi telefonszám: 96/550-620

www.agrofeed.hu